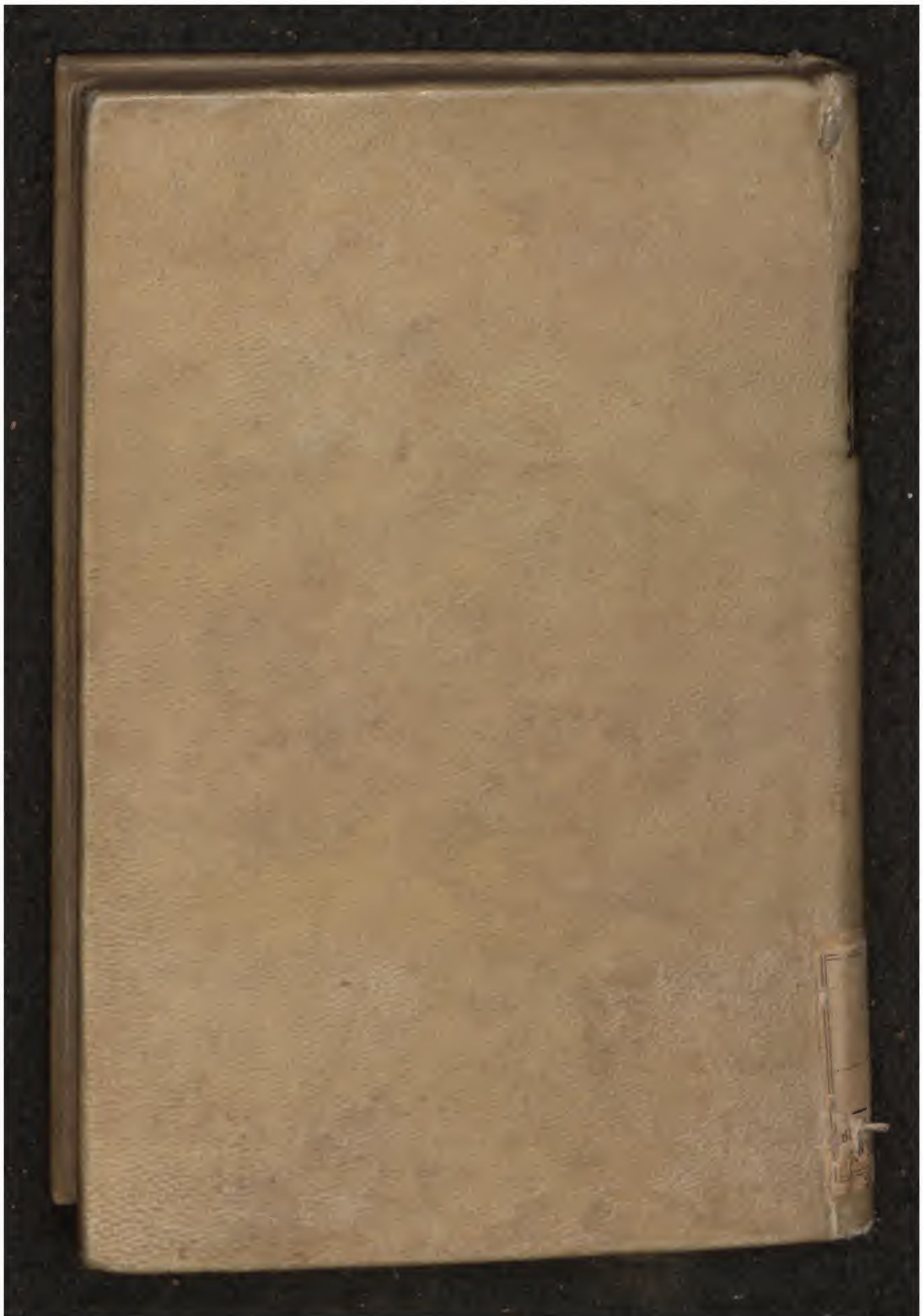

LB

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.5

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.5

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.5

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
P.7.5

P
7
5

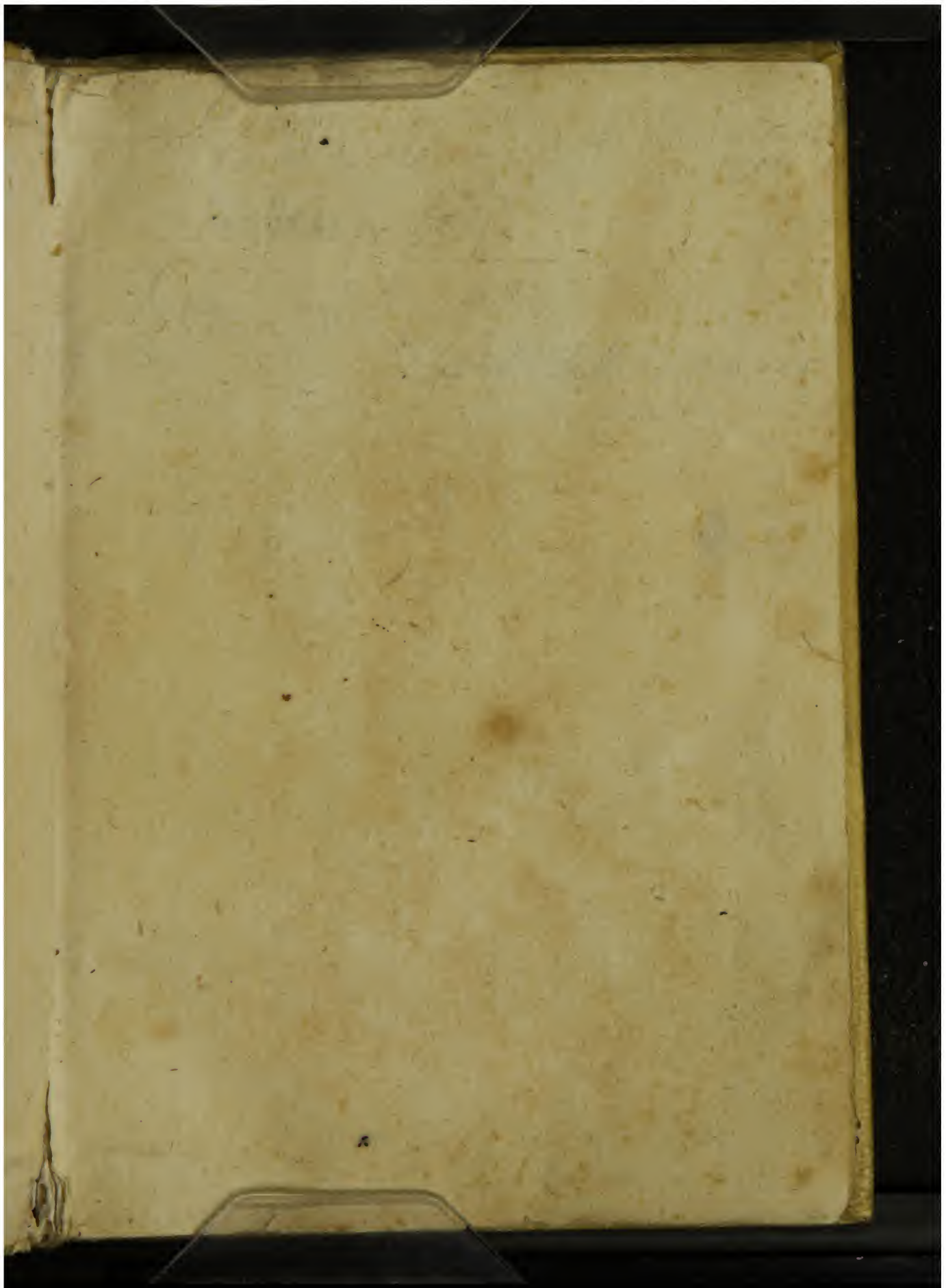
BIBLIOTECA NAZIONALE
CENTRALE - FIRENZE

10000 - 1-935

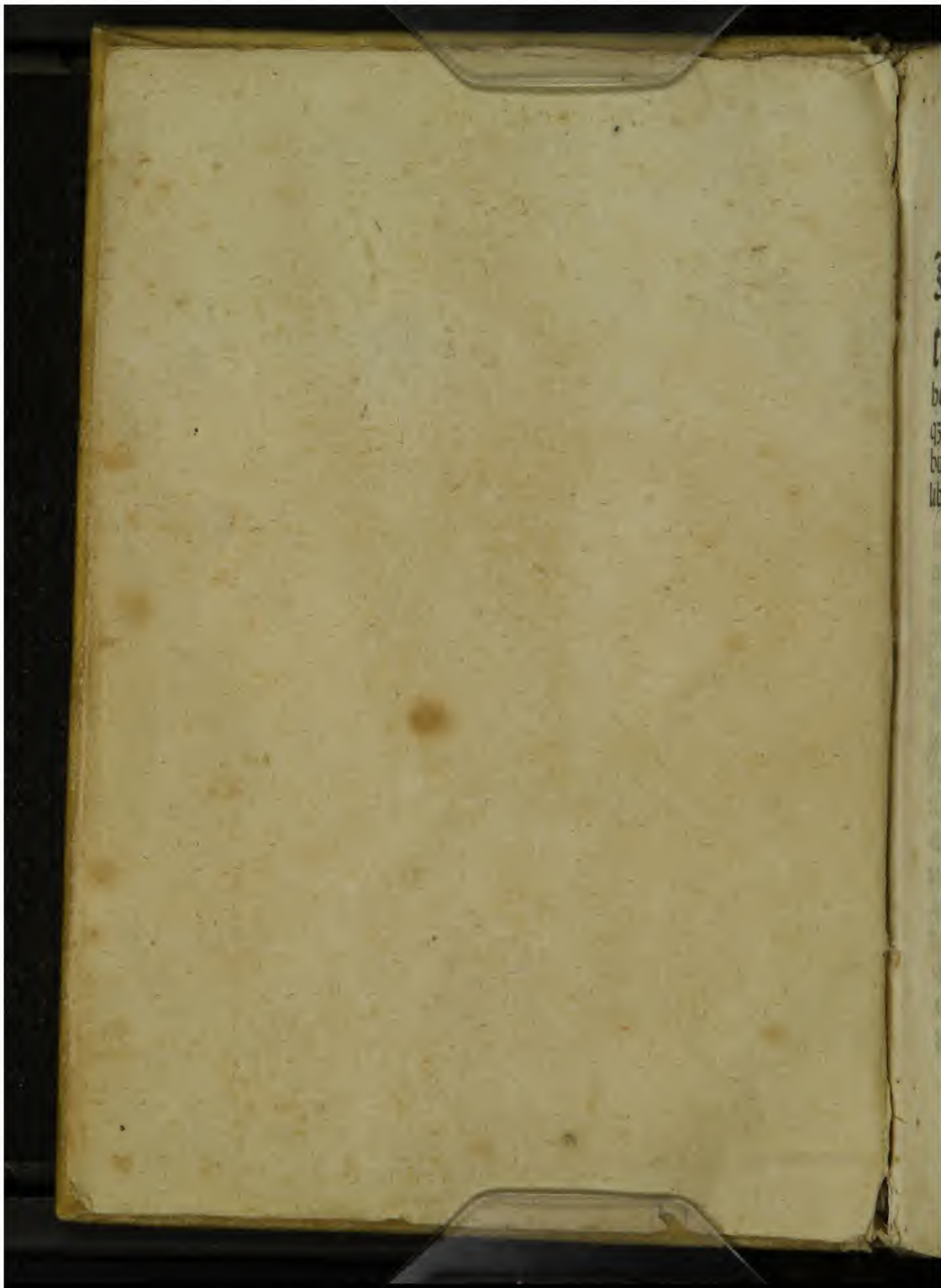
P. 7. 5.

T 159

**Liber secretorum Alber
ti magni de virtutibus
herbarum: et animalium quorundam. Eiusdem
qz liber de mirabilibus mundi: et etiam de qui
busdam effectibus causatis a quibusdam anima
libus etc.**

Liber aggregationis seu liber secretorum Alberti magni de virtutibus herbarum lapidum: et animalium quorundam. Liber primus de virtutibus quorundam herbarum.

Sicut vult philo

sophus in pluribus locis. **D**is scia de genere bonorum est. Veruntamen enim operatio aliquando bona, aliquando mala: prout scientia mutat ad bonum: et ad malum finem ad quem operatur. **E**x quo concluduntur duo. Quorum unum et primum est: quod scientia magica non est mala. Namque per eius cognitionem potest evitari malum et prosequi bonum. Concluditur etiam secundum quod ex quo effectus laudatur propter finem: Atque vituperatur etiam finis scientie aliquando malus: puta quando non ordinatur ad bonum vel ad virtutem. **E**x hoc sequitur quod scientia vel operatio aliquando bona vel mala. **Q**uod igitur magica seu cognitio bona est: ut per se positum est et mala aliquantulum existit in speculatione rationum, et in speculatione naturalium. secundum quod ab antiquis auctoribus examinantur et percipiuntur: immo et egomet Albertus ut in pluribus veritatem inveniunt: et veritatem suppono quo ad aliquo ex **E**byradis libro: et libro Alchorat

Primo narrabo de quibusdam herbis. Post de quibusdam lapidibus. Tertio. de quibusdam animalibus et de virtutibus eorumdem.

Elitropia.	Lilium.
Artica.	Viscus quercinus.
Virga pastoris.	Centaurea.
Helidonia.	Salvia.
Pruinca. ^{ca amara} Nepta.	Verbena.
Lingua canis.	Melissophylos.
Jusquiamus.	Rosa. Serpentina.

Prima herba apud chaldeos vocatur Ireol. Apud grecos Matuchiol: apud latinos Elitropia. Cuius interpretatio dicitur ab elyos quod est sol: et tropos conuersio: quia conuersa est ad solem. Huius autem virtus mirabilis est: quia si ista colligatur sole existente in Leone in augusto: et inuoluatur in lauri folio et si addatur dens lupi et ferat: nullus contra ferentem poterit habere vocem loquendi nisi si verba pacifica. Et si ei aliquid furem: et in nocte sub capite suo ponat: videbit furem: et omnes eius conditiones. Et iterum si predicta ponatur in aliquo templo ubi sint mulieres: quarum conubium parte sui frangatur nunquam poterunt exire de templo nisi deponantur. Et hoc vltimum probatum est et verissimum.

Secunda herba vocatur a chaldeis Royb: a grecis olierib: a latinis vel gallicis vrtica nuncupatur. Hac herbam tenens in manu cum millefolio:

securus ē ab omni metu ⁊ ab omni fantasmate.
Et si id ponat̄ cū succo semperuue ⁊ vngantur
manus ⁊ residuum ponatur in aqua ⁊ aquam in
tret vbi sunt pisces: ad man⁹ eius cōgregabunt̄.
⁊ etiam ad piscellum: Et si extrahatur statim resū
liunt ad loca propria vbi erant prius.

Tertia herba a chaldeis Lorūborot dicitur.
a grecis Allomot. A latinis virga pastoris. Her
bam hāc accipe ⁊ cū succo mandragore distēpera
⁊ da canī vel alteri aīali ⁊ impregnabitur in suo
genere ⁊ habebit fetū in suo genere. De quo fe
tu. si accipiatur dens maxillaris ⁊ intigat̄ in cibo
vel potu: oēs qui inde potabūt mox incipiet̄ bel
lum: ⁊ cum volueris delere: da ei succū amātile
.i. valerie: ⁊ fiet statim pax inter eos sicut prius.

Quarta herba a chaldeis Aqlaris dicitur.
qz nascitur tempore quo aquile faciunt nidos su
os a grecis dicit̄ Ualis: a latinis celidonia. Ista
herba tpe quo hyrūdines faciunt nidos nascitur
quo etiā aquile. Hanc herbā si quis cū corde tal
pe habuerit: deuicet oēs hostes omnes causas. ⁊
oēs lites remouebit. Et si predicta ponatur sup
caput infirmī: si debet mori statim cantabit alta
voce. Si non lachrymabit.

Quinta herba a chaldeis Isterisi dicit̄: a gre
cis Aorax: a latinis Prouentalis vel prouinea.
Illa enī puluerizata cū vermibus terre circun

uolutis ⁊ cum semperuua amores inducit inter
virum ⁊ uxorē : si utatur illo in cibarijs. Et si
cōpositio istoz cum aliquantulo sulphuris: ponat in
stagnō ubi sunt pisces: oēs moriētur. Et si ad os
bubali ponatur statim crepabit p̄ mediū. ⁊ hoc ex
perimētus est a modernis. Si iterū dicta cōfectio
ponatur in igne statim uertet in liuidū colorem.

Sexta herba a chaldeis uocat **Bieith**: a gre
cis **Retus**: a latinis **Nepta**. Hęc herbas accipe
⁊ misce cū lapide inuento in nido uippe auis: ⁊
frices uētrez alicuius aialis ⁊ impregnabit ⁊ habe
bit fetū in suo genere nigerrimus. Et si eis pona
tur ad nares statim ad terra cadent uelut mortua
post modicum uo spacij curabuntur. Et si predi
ctum cōpositus in uase apud ponat nunc fugient
sed ibi cōgregabuntur apes. Et si apes submer
gantur: ⁊ quasi moriantur: ⁊ in cōfectiōe p̄dicta
ponatur post modicum temporis ut p̄ spacium unius
hore recuperabunt uitā. Nam ⁊ illud p̄portiona
tur qualitati deperdite. Et signū ad hoc est q̄ si
musce submerse in cinerib⁹ tepidis ponatur post
modicum spacium uitam recuperabunt.

Septima herba a chaldeis **Algeil**: a grecis
Droz: a latinis lingua canis nuncupat. Herbas
hanc cum corde ramicule: ⁊ ei⁹ matrice pone ubi
uis ⁊ post modicum temporis cōgregabuntur oēs
canes uille. Et si predictus sub pollice pedis ha

bueris oēs canes obmutescant nec poterūt latrare. Et si predictus in collo alicuius canis posueris ita q̄ non possit ore attingere semp̄ vertetur in circuitu ad modicum volubilis rote donec cadet in terram velut mortuus. Et hoc est experimentum nostro tempore.

Octava herba a chaldeis *Māsela*: a grecis *Ventosin*: a latinis vel gallicis *Jusquiamus* dī. Hanc herbā accipe et misce euz *realgal* et *hermodatilis*: et pōe in cibo canis rabidi: et statim peribit. Et si succū eius cum supradictis posueris in cypho argēteo minutissime frangetur. Et si supradictū cū sanguine leporis inuenis cōmiscueris: et in pelle leporis conserues: oēs lepores congregabuntur ibidem donec remotus fuerit.

Nona herba a chaldeis *Augo*: a grecis *Amala*: a latinis *Liliū*. Si hanc herbā sole existente in Leonis signo collegeris. et cum lauri succo cōmiscueris: Deinde sub fimo tpe aliquo succū illuz posueris fiet vermes. De quibus si fiat puluis et ponatur circa collum alicuius vel in vestimentis suis nunq̄ dormiet vel dormire poterit quousq̄ depositum fuerit. Et si predictum sub fimo posueris et de vermibus inde nascentibus aliquē vixeris. statim inducetur ad febres. Et si predictum ponatur in vase aliquo vbi sit lac vacce: et copiat de pelle alicui⁹ vacce vni⁹ coloris oēs vacce

amittēt lac suum. Et hoc maxime expertum est
tempore nostro a quibusdam sortilatoribus.

Decima herba a chaldeis dicitur Luperax: a gre-
cis Esifena: a latinis Uiscus querci. et crescit in ar-
boribus trāssorato arbore. Hec herba cū quadā
alia herba que dicitur Martegon. i. silphius ut
scribitur in lingua theothonica oēs seras aperit
Et si predictus ppositus in ore alicuius ponatur
et cogitetur de aliquo si debet accidere corde infi-
gitur. si autē non corde resilit. Sed si predictum
ad arbores suspendatur cū ala hyrūdinis. Ibi
congregabuntur aues bene per quinqz miliaria
Et hoc vltimum tempore meo est expertum.

Undecima herba a chaldeis Isiphilon dicitur
a grecis Orlegon: a latinis Lentaurea vocatur
Hanc autē herbā dicūt magi habere mirabiles
virtutes. Si enī adiungat cū sanguine yppupe
semelle: et ponatur cum oleo in lucerna: oēs circū
dantes credent se esse magos. ita qd vnus altero
credet qd suus caput sit in celo: et pedes in terra.
Et si predictus ponat in igne stellis lucētibus vi-
debitur qd stelle currāt adinuices et debellēt. Et
si iterū predictus cathaplasma ponat ad nares
alicuius pre timore quē habebit fugiet vehemen-
ter. Et hoc expertus est.

Duodecima herba a chaldeis colorio vel co-
loricon. a grecis Lamior: a latinis salvia cōiter

est nuncupata. hec autē herba putrefacta sub fi-
mo in vase vitreo procreat quandaz vīnē vel auē
habentem caudā in modum merule de cuius sā
guine si tangatur aliquis in pectore: amittet sen-
sum per quindenam ⁊ plus. Et si predictus ser-
pens comburatur ⁊ ponatur cinis in igne statim
fiet ysiris tonitruū horribilis. Et si predictus pul-
uis ponat in lampade ⁊ accendat videbitur q̄ to-
ta domus serpentibus repleatur. Et hoc est ex-
pertum a modernis.

Tertiadecima herba a chaldeis *Olphauas*
a grecis *Hylionion*: a latinis *Uerbena* dī. Hec
autem herba vt referunt magi collecta sole existē-
te in signo arietis ⁊ cōiecta cuz grano peonie vni-
us āni caducos a malo morbo curat. Et si ponat
in terra pingui post octo septimanas generabunt
vīnes qui si aliquē tetigerit: statim morietur: ⁊ si
predictum ponat in columbario: oēs colūbe con-
gregabunt ibi ⁊ si puluis illozum in sole ponatur
videbitur q̄ sol sit liuidus. Si autem puluis po-
nat i loco vbi hoīes hitāt vī iacēt iter duos amā-
tes: statim fit lis vel malicia inter eos.

Quartadecima herba a chaldeis *Lelayos*
dicit a grecis *Larafini* a latinis *Aseliphilos*
de qua *Asacer* facit mentionem. Hec autē her-
ba collecta viridis: ⁊ cōiecta cū succo cipressi vni-
us anni posita in pulmento facit pulmētum vide

ri. pl.
quā
pōdit
q̄ de
alelli
C
a gre
est be
cuis
de i a
ctum
sees.
ne pr
men.
predi
omni
pulvi
sulph
centi
C
grec
catur
ber
tes
na
fi

ri plenū vermibus. Et deferrentē facit esse beni-
gnū z gratiosum z aduersarios deuincere. Et si
p̄dicta herba liget̄ collo bouis: sequetur te q̄cū
q̄s ieris. Et si p̄dicto succo corrigiā miscueris:
z de tertia parte sudoris hominis rufi: z de sub-
asellis statim cingēs crepabit per medium.

Quintadecima herba a chaldeis Eglerisa:
a grecis ysaphinus a Latinis Rosa dicitur. Et
est herba cuius flos ē notissimus. Accipe granū
eius z granū sinapis z pedem mustele. hec suspē-
de i arboze et d̄ cetero nō fructificabit. Et si p̄di-
ctum ponatur circha rethe cōgregabuntur ibi pi-
sces. Et si magaris mortuū fuerit z in cōmixtio-
ne p̄dicta ponatur per dimidium diem: licet ta-
men nō aq̄tur recuperabit vitam. Et si puluis
p̄dict⁹ ponatur in lampade postea accendatur
omnes videbuntur nigri admodū sathane. Et si
puluis p̄dict⁹ admisceatur cū oleo oliue z cum
sulphure uiuo: z de hoc vngatur domus sole lu-
cente ipsa tota videbitur in flāmata.

Sextadecima herba a chaldeis Cartulin: a
grecis Quinqzfolium. a latinis Serpentina vo-
catur. Nec herba ap̄d nos satis ē nota. Nec aut̄
herba cū folio trifolij in humata generat serpen-
tes rubeos z virides: d̄ quibus si fiat puluis: z po-
nat̄ i lampade ardēte videbit̄ ibi copia sp̄ētū. Et
si sub capite alicui⁹ p̄dat̄ d̄ ceto nō sōniabit̄ sibi.

b

CModus autē opandi omnium predictorum est vt effectus bonus fiat in planeta bono ⁊ malus in malo. i. in horis ⁊ diebus eorum.

Virtutes herbarū vij. s̄m Alexandrū ipatorē. Et has qdē virtutes habuerūt ipse ab influentia planetarū. Contingit at vnā quāqz p̄cipē v̄tutez suā a superioribus nālibus.

CPrima at herba Saturni q̄ Affodilius dicitur. Succus eius valet ad dolores renū ⁊ tybiaruz. Et datur patientibus dolores vesice: radix eius cocta parum. Et demonaci vel melancolici ipsam deferunt in lintheo mundo ⁊ liberātur nec demonez in domo patitur esse. Et si ibidez fuerint producentes dentes pueri ⁊ eā ferēt sine dolore eos p̄ducāt. Et est bonus vt hō deferat secuz d̄ nocte radicez qz nō timebit neqz ledet ab alijs. **C**Herba sc̄da solis d̄ Poligonis vel Corrigiola. Hec ei herba nomen suscepit a sole. Nā est multū generās: sic ei et hec herba ē multos faciens modos. Hanc quidē herbā: alij appellauerūt Alchone q̄ est dom⁹ solis. Hec. n. herbā sanat passioēs cordis ⁊ stomachi. Qui attingit hāc herbā habet virtutē a signo suo ⁊ planeta. Sigs autē succuz bibit facit eū multuz coire. Et si quis deferat radicē eius curat passiones oculoꝝ. Et si anteq̄ aliquā habuerit passioēz portauerit. secum nō supueniet ei passio oculoꝝ.

Im
na
pa
ple
vna
us.
dis
ty
ra
lan
vra
ibi
eret
de
gle
oma
it a
ba e
alij
c. n.
lat
pla
coi
nes
des
z.

Iuuat et freneticos si ea secum deferant in locis. i. in pe
ctore. Iuuat et epilepticos et facit eis bonum anbe
litum: et facit etiam ad fluxum sanguinis melancholici.

Herba tertia lune **E**hynostates dicitur. Succus
eius purgat exacerbationes stomachi: thoracis et
castoreum. quod ostendit se esse herbam lune. Flos autem
huius herbe purgat splenes magnos et curat ipso
s: quia ista crescit et decrescit sicut luna. Valet
ad obtusitatem et facit acutum visum: et valet contra san
guinem oculorum. Si radices eius tritam ponis super
oculum mirabiliter visum clarificat: quod lumen ocu
lorum propinquum mysticum substantie lune. Etiam profert
malum stomachi humentibus que non possunt cibum digerere
bibendo succum eius. Amplius versus humentibus scrophulas.

Herba quarta martis **A**rnoglossa dicitur. Radix
huius herbe valet contra dolorem capitis mirifice: quoniam
opinatur esse domus martis Aries que est caput totius
mundi: valet etiam contra malas consuetudines testi
culorum et ulcera putrida et sordida: quod domus est
Scorpio: quod pars eius retinet sperma. i. semine quod
venit contra testiculos. Valet etiam succus eius dis
sentericis et emoptoticis et ad vitia emorroidarum
et stomaticis. dicitur quis eum biberit.

Herba quinta mercurij dicitur **P**entaphilon. a qua
busdam **P**entadactylus. ab alijs sepe decliuam. a qua
busdam **C**alipentalo. Radix huius herbe sanat
plagas et duricies trita et emplastrata. Amplius

scrophulas diluit velociter si succus eius bibat
cum aqua. Sanat etiã farigos z passiones pecto
ris seu dolores si succus eius bibatur. Soluit et
dentiũ dolores. z si succus ei⁹ ore teneat omnes
oris curat passiones. Et si quis secũ deferat op⁹
dat z auxiliũ. Amplius si quis vult a rege vel pñ
cipe petere aliquid copiaz dat eloquentie. i. secuz
eam habeat z obtinebit quid voluerit: v3 etiaz i
lithiasi z disuria succus eius bibitus.

Herba sexta Jouis dicitur Acharonia a quibus
dam Jusquiamus. Radix eius posita super bu
bones eos dispergit: z obseruat locum a flegmo
ne. Si quis eã portauerit anteq̃ ei passio super
ueniat nunquã bubonẽ habebit. Confert etiam
radix eius podagre dum ponitur trita super lo
cũ patientis. Et h̃ qdẽ opatur virtute si gnorum
habentium pedes vel habentium aspectum sup
pedes. Et succus ei⁹ si bibatur cũ mellicrato cõ
fert doloribus epatis. z omnibus eius passionib⁹
quoniam Jupiter tenet epar. Similiter confert
volentibus multuz coire. Et ẽ utilis vt eã defe
rant secum volentes diligi a mulieribus. Facit
enim deferentes letos z delectabiles.

Septia herba veneris dicitur Distereon: a quibus
dã Hierobozã. i. herba colũbaria z vbena. Ra
dix hui⁹ herbe posita sup collũ sanat scrophulas
z parocidas z bubones colli z staphilion. i. vrine

distillationē : ⁊ ysimon. si ponat̃ emplastrum : ⁊ ē
cōparatū passionibus istius loci. Sanat etiaz fū-
gas. i. scissuras ⁊ cōdilomata. i. duricies que na-
scuntur in ano ⁊ emorroidas. Si succus eius cū
melle in aqua cocta bibat̃. subtiliat ea que sunt
in pulmone. Et facit bonuz anhelitū: nā detinet
pulmonē. Valet etiā multuz in affrondisia. i. coi-
tu qz succus eius auget multū sperma. cū quis vult
coire addit ad desiderium eius. Et maior virtus
ipsius herbe est: qz si qs eā portauerit est multuz
potēs i coitu. Verūtā mē nō teneat aliquid aliud
nisi istā herbā tm̃. Si qs ponat eā in domo ṽl vi-
neā ṽl i terris abūdāter habebit redditus. Am-
plius radix ipsius valet oibus illis q volūt plan-
tare vineas vel arbores. Et infantes portantes
ipsam erunt bene disciplinati ⁊ amantes doctri-
nam: ⁊ erunt leti ⁊ gaudiosi. Cōfert etiam posita
in purgationibus et repellit demones omnes.

C Predictas tñ herbas a vigesimo tertio die
lune vsqz ad trigesimū incipiēdo collectiōz ipaz
leuate a mercurio p totā horā dierū ⁊ euellendo
fac mētionē passionis: vt rei scz nomina passionē
vel rē prop̃t quā ipsaz colligis: ⁊ ipsaz accipe her-
bam. Loca tamen ipsam super frumētum vel oz-
deū: ⁊ ea vtere ad opus tuum postea.

ExPLICIT liber primus.

Secundus liber Alberti magni: ⁊ est de vir-

b 3

tutibus lapidum quorundam.

Um iam dictū sit de virtutibus herbarum quarundā et de mō agendi. Nūc in presenti capitulo dicendus est de lapidibus quibusdā et eorum effectibus.

Et qualiter possunt accipi mirabilius opera.

Magnes.	Corallus.	Hypercol.
Obthalmus.	Cristallus.	Arices.
Onix.	Crisolitus.	Lazuli.
Seripēdam ⁹ .	Elitropia.	Smaragdus.
Silonyces.	Epistrites.	Iris.
Topacion.	Calcedonius	Galasia.
Medo.	Elidonius	Valeriates.
Mephytes.	Bagates.	Draconites
Abaston.	Bena.	Echites.
Adamas.	Istmos.	Terpistretes.
Agathes.	Labices	Jacinctus.
Alectorius.	Crisolitus.	Dires.
Esmundus.	Beratiden	Saphirus.
Amatistus.	Nicomai.	Saunus.
Berillus.	Quiriti.	
Elonytes.	Radianus.	

I vis scire vtruz muleir tua sit casta: acci-
pe lapidez q̄ Magnes vocat: est aut ferru-
ginci coloris: et inuenit̄ i mari indico: et ali-
quādo in partib⁹ theothonie in illa prouincia q̄
francia orientalis vocat. Suppone ergo lapidez

hūc capiti mulieris: et si casta est ipsa maritū am-
plexabitur: si autē non: statim cadet a lecto. Ad
hoc autē si lapis iste ponatur super carbones in
quattuor angulis domus. Dico tritus et super
carbones sparsus dormientes fugient edes et re-
linquēt totū: et tūc pōt fures recipe totū qđ volāt.

Si vis fieri inuisibilis: accipe lapides qui dicūt
Obtalmius: et inuolue in folio lauri et dicūt lapis
Obtalmicus cuius color nō noiatur: naz multo-
rum colorum. Et est hic talis virtutis qđ visus cir-
cūstantiū excecatur vel abortat. Et ideo vocatur
promus latronū. Cōstantius autē pugno clauso
reddebatur per eum inuisibilis.

Si vis incitare tristitias timores et fantasias
terribiles atq; lites. Accipe lapidem qui vocat
Onix: que est nigri coloris. et inuenitur meli⁹ ge-
nas eius repletus albis venis: et venit de india i
arabiam. Et si collo vel digito suspendat excitat
statim tristitias in homine et terrores: et etiam in
somno excitat fantasias terribiles et etiam lites.
Et hoc apud modernos est expertum.

Si vis pburē māus alicui⁹ sine igne adhuc: et
fugare arteticā: Accipe lapidē qđ vocat **S**cripēda
n⁹ qđ ē flauī coloris: qui si suspendat collo alicui⁹
curat arteticā. Et itē si lapis iste forti⁹ stringat
stati adurit manū: et iō leuit et suauit vlt palpari.
Si vis accendere animū alicuius ad gaudia:

z eius ingeniū acuerē. Accipe lapidez qui Silo-
nites vocat. z nascitur in gremio testudinis indi-
co. z esse variuz dī albo:rubeo:purpureoqz colo-
re. Alij dicūt hunc esse viridez:z in Persie par-
tibus inueniri. Et dicunt etiā hunc crescentez lu-
na crescente z econuerso. Et addunt philosophi
antiqui quod si gustetur p̄fert presentia quorūdā
futuroz. Si sub lingua ponatur precipue p̄ma
lunavna hora tm̄ habet virtutez. Ideo aut̄ lana
existente decima habet hāc virtutez in p̄ma ho-
ravel decima. Adodus aut̄ ordinis q̄ cuz est sub
lingua:si cogitetur de aliquo negocio vtrū debe-
at fieri an nō: Si fieri debet cordi tenaciter infigi-
tur:ita q̄ auelli non pōt. Si aut̄ non cor ab ip̄o
resilijt. Fecerūt et̄ p̄hi q̄ curat ptificos z dbiles.
C Si vis vt aqua buliens statiz exeat manu im-
missa. Accipe lapidez q̄ Topacion: vocatur a to-
pasis insula: vel qz auri similitudinez protendit.
z sunt due species. Una est oino similis auro: z
hec preciosior est. Alia speties est crocea magis
tēsibilis coloris q̄ sit aurū. z hec est vilior. Exp̄-
tū autem est in nostro tempore q̄ si in aqua buli-
ente mittatur defluere facit q̄ statiz manu immissa
extrahitur. Et hoc fecit vnus de fratribus n̄ris
P̄ arisius. Valet etiā p̄tra emothoicā z stima-
ticam vel lunaticam passionem.
C Si vis excoziare cutiz manuz tuaruz vel al-

terū
doru
dis:
nis:q
calida
uerit
rit per
lio. D
dagra
los: z
Si
cictur
ciuitat
tuis v
lccatur
quos e
sibilita
Si vis
Accip
q̄ plur
ille ac
bet na
catur
parat
S
nūc
nu

terius. Accipe lapidem qui vocat̃ Medo: a me-
doꝝ regione. Et sunt due species. niger ⁊ viri-
dis: Dicitur ab antiquis philosophis ⁊ moder-
nis: q̃ si lapis que niger est frangatur: ⁊ in aqua
calida resolutum fuerit: ⁊ aliquis manus suas la-
uerit statim excoziabuntur. Et si quis ex ea bibe-
rit peribit vomendo statim oī cura remota ⁊ auxi-
lio. Dicunt etiam philosophi q̃ valet contra po-
dagram ⁊ oculoꝝ cecitatem. Et q̃ oculos le-
sos ⁊ debiles fouet.

Si vis vt aliquis non sentiat dolores nec cru-
cietur. Accipe lapidē qui dicitur Mephytes: a
ciuitate que dī Mephis. Et ē hic lapis talis vir-
tutis vt dic̃ Aarō ⁊ hermes q̃ si terat̃ ⁊ aqua mi-
sceatur: ⁊ detur potari illi que deberet vri. vel ali-
quos cruciatus pati. tm̃ inducit ille potus insen-
sibilitatē q̃ nō sentiat patiens penā neq̃ cruciatū.
Si vis ignem perpetuū inextinguibilez facere.
Accipe lapidez q̃ Abastō dī. Et ē coloris ferri ⁊
q̃ plurimuz in Arabia reperitur. Si enim lapis
ille accendatur nunq̃ poterit extingui eo q̃ ha-
bet naturā lanuginis que pluma salamādris vo-
catur: cuz modico humidi vinctuosi pinguis inse-
parabilis est ab ip̃o. Et id fouet ignē accēsū ieo.

Si vis deuincere hostes. Accipe lapidez qui
nūcupat̃ Adamas ⁊ est coloris fulgentis durissi-
mus: ita q̃ non potest frāgi nisi sanguinez hirci ⁊

+

c

nascitur in Arabia vel Cipro. Et si sinistro lateri alligetur: valet contra hostes et insanias et indomitas bestias et venenosas. et feros homines: et iurgias et rixas: et contra venena: et incursum fantasmatum: et quidam vocant eum. *Dyamantem.*

Si vis cuncta pericula euitare et vincere cuncta frenata: et habere vires cordis. Accipe lapides qui *Agathes* dicitur. Et est niger habens venas albas. Est alius eiusdem speciei similis coloris albo. Et nascitur tertium genus in certa insula habens venas nigras. Et id facit vincere pericula. Et confert vires cordibus. Et facit homines potentes. placentes: iocundus et iuuat contra aduersa.

Si vis impetrare aliquid ab aliquo. Accipe lapides qui *Alectorius* dicitur. Et est lapis gallinacii vel galli. Et est albus nitens ut *Cristallus*. Et extrahitur de ventriculo galli vel gallinacii postquam fuerit castratus ultra annum quartum. Et ut quidam dicunt post annum extrahitur et melior est qui extrahitur de gallo decrepito. Et ad quantitatem fabae excitat ventres gratis reddit et constat: et sub lingua acceptum sitim extinguit. Et hoc vltimum tempore nostro expertus est et subtiliter percepit.

† Si vis deuincere bestias et omnia somnia interpretare et de futuris prophetizare: accipe lapidem qui *Asmundus* dicitur vel *Asinadus*: varius coloris est omne venenum extinguit: et facit vincere aduersa

rios: et prophetizationes dat: et interpretationes omnium somniorum: et enigmata intelligere facit.

C Si vis habere bonum intellectum sensibus: et non posse fieri ebrius: Accipe lapides qui Amatus dicitur: et est purpurei coloris: et melior nascitur in India et valet contra ebrietatem. Et bonum in scibilibus confert intellectum.

C Si vis devincere hostes et fugere lites. Accipe lapides qui vocatur Berillus: et est pallidi coloris lucis transparentis ut limphe: Fer tecum et vinces omnes lites et hostes fugabis: reddetque inimicum mitem. In moribus efficacem reddit potestatem: sicut dicit Aaron. etiam dat bonum intellectum in scibilibus.

C Si vis divinare de futuris. Accipe lapidem qui vocatur Celoytes: et est purpurei variorum coloris: et invenitur in corpore testudinis. Si quis autem habuerit lapidem sub lingua gestaverit divulabit et predicet futura. Verumtamen non habet virtutem nisi lucens prima cum fuerit accensa: et crescens monoytes in vltima descendente. Sic vult aaron de virtutibus lapidum et herbarum.

C Si vis pacificare tempestates et flumina pertransire. Accipe lapides qui vocatur Corallus et est rubens aliusque albus. Et expertum est quod statim restringit sanguinem et portatis pellit stultitiam: et prohibet sapientiam: et hoc a quibusdam tempore nostro expertum est: et valde sunt tempestates: et pericula fluviorum.

Si vis accendere ignez. Accipe Cristallum
z pone sub iuxta circulum solis. i. cōtra solē: z ap=
pone iuxta aliquid z bustibile: z statim lucēte sole
calido eliciet ignē: z si cū melle potat lac dabit.

Si vis acqrere sapientiā z fugere stulticiam.
Accipe lapidez qui vocatur Crisolitus: z est lu=
cide viriditatis positus in auro pellit stultiam z
sapientiam confert.

Si vis vt sol appareat sanguineus. Accipe lapi=
dem qui Elitropia dicitur: z est viridis similis q̄
si Smaragdo. z est respersus sanguineis guttis.
Hanc elitropiam appellant nigromantici p̄prio
nomine Gemma babilonicum: q̄ si vngat suc=
co herbe eiusdem nois: z in vas plenū aqua mit=
tat: facit videri solem sanguineū. sicut si videref
eclypsis. Cuius causa est q̄ totam aquā ebulire
facit in nebulā que inspissando aerem impedit so=
lem videri nisi quasi rubeū in spisso colore: post
modicum recedit illa nebula rozando quasi per
guttas pluuię. Oportet autez ad hoc vt hoc fiat
q̄ sit quoddaz carmē sacrū cuz quibusdā caracte=
ribus. Et sicut accepti principes si diuinādo q̄dā
p̄dicant p̄t q̄ temploruz pontifices: isto lapide
maxime vtebant in festis ydolorum. Etiaz gesta=
tum hoc reddit hominez bone fame z incolumē
z longe vite. Dicit aut a phis antiquis q̄ vnctus
herba sui nois vt p̄diximus polet virtute: z ve

allum
:z ap-
re sole
abit.
ciam.
est lu-
riam z

e lapi-
milis q̄
guttis.
i ppio
gat sue-
ia mit-
nderet
bulire
edit so-
e: post
afi per
oc fiat
aracte
lo q̄dā
lapide
gesta
lumē
metul
:z ve

nī pluries in ethiopia cipro z india.

Si vis refrigerare aquā bulientes q̄ stat sup
ignes. Accipe lapides qui epistretes dī qui in aq̄
opositus oculo solis radios solis igneos emittit:
z dicit ab antiquis p̄bis z a modernis q̄ si ponat
in aqua buliēte statim cessabit ebullitio: z post mo-
dicū refrigerescet: z est lapis rutilās z rubicūdus.
Si vis effugere illusiones oēs q̄z fantasias: z oēs
causas vincere. Accipe lapidē qui Calcedōi dī:
z est pallidus fuscus z aliquātulū obscurus. Si
hic perforat z cuz virtute lapidis qui Sinerip dī
collo suspendat: valet contra omnes fantasticas
illusiones. Et facit vincere omnes causas contra
aduersarios: virtutesq̄z corporis cōseruat. z hoc
vltimum expertum est moderno tempore.

Si vis esse gratus z placens. Accipe lapides
qui Celidoniū dicitur. Et ex eo est niger z ru-
fus. z de ventre hyrundinūz extrahitur. Rufus
inuolutus pāno lineo vel corio vitulino. sub sinī
stra ascella portatus valet contra insanias z anti-
quos morbos z languores: ztra litargiricam pas-
siones z contra epidimiam: Euax refert q̄ iste la-
pis hominem facit facundū z gratum: z placen-
tem eū reddit: Niger autē valet ztra fer: z iras z
ad fines incepti p̄ducit negocij. Et si innouitur
in folijs Celidonie dicitur obfuscare visum. Et
debēt extrahi mense augusti. Et vt frequenter

duo in vna byrundine inueniuntur lapides.

¶ Si vis esse victoriosus cōtra aduersarios. Accipe lapidem q̄ dicitur *Bagates*: et est diuersi coloris. Et dicunt antiqui p̄bi fore expertum in alcede principe q̄ q̄d̄m eū portauerit sp̄ habuit victoriar̄: et est lapis diūsi coloris sicut pell' capole.

¶ Si vis prescire futurū aliquod. Accipe lapidē qui vocatur *Bena*. que est sicut deus a bestia: et pone sub lingua tua: et sicut aaron et antiqui p̄bi dicunt: q̄d̄m sic tenueris semp̄ diuinando predices futura. nec aliquo modo errabis diuinando.

¶ Si vis vt fiat vestis incombustibilis. Accipe lapidem qui histmos appellatur. qui vt dicit *Ihdorus* similis est croco. et in partib' hispanie inuenitur: et iste lapis filabilis est p̄pter ventositatem in ipso rarefactam iuxta gades herculis. Et si d' eo fiat vestis nullo modo potest vri s̄ de igne nitet. Et hui' speciei dicit qdā *Carbūculū albū*.

¶ Si vis gratiam habere et honorem. Accipe lapidē q̄ *Tabrices* vocat: et est similis *Cristallo*. De hoc referūt antiqui p̄bi: vt *euax* et *Aarō* q̄ eloquentiā gratiā prestat et honores et cū hoc dicitur q̄ curat oēm idropisim.

¶ Si vis fugere sātasmata et stultitiā. Accipe lapidē qui vocat *chrysolitus*: et est idē virtute cū *Artenico*: vt dicit *Aarō* et *Euax* i libro d' naturis herbarum et lapidum. In auro positus et gestat.

fugat stultitiā z fantasinata compellit Sapiētiā
etiā cōferre perhibetur: z valet contra timorē.

Si vis iudicā opinioēs z cogitatioēs alioꝝ.
Accipe lapidē q̄ vocat̄ geratides z ē nigri coloris
z teneatur in ore. Facit ēt gestantē hilarē z gra-
tiosum apud omnes.

Si vis habere victoriā z amicitia. Accipe la-
pidē qui vocatur nichomai: z ē idē qđ alabaustuz
z est de genere marmorū: z est albus nitens. Et
de hoc fiunt vnguēta ad sepulchra mortuorū.

Si vis vt homo dormiēdo tibi dicat q̄ fecit.
Accipe lapidem q̄ vocat̄ quirim. z inuenitur la-
pis iste i mīdo vppupe: z ē lapis iste lapis pditorz.

Si volueris aliquid ab aliquo impetrare. Ac-
cipe tecum lapidem qui vocat̄ radianus z est ni-
ger translucēs: qui cū capite galloꝝ datur come-
dere formicis inuenitur post tempora multa i ca-
pite galli: z ē idēz qđ lapis tonatides.

Si vis facere qđ canes nec venatores possunt
nocere alicui animali qđ venat̄. Mōne corā ipso
lapidem qui vocat̄ Superius z statim id ad lapi-
dē curret. Mōne enim lapis inuenitur in Libya:
z omnes bestie currunt ad istum lapidem tāquā
ad suum defensoꝝ. Prohibet enim ne canes
vel venatores noceant eis.

Si vis comburere manus alicuius sine igne.
Accipe lapidē qui vocatur vnces quē prius dixi-

mus principē apij: qđ ē ignis ⁊ est vt ignis. Hūc lapidez si qs stringit fortiter statim adurit manū velut comburatur igne materiali qđ ē mirabile.

C Si vis curare melancoliaz vel q̄rtanā in aliq̄. Accipe lapidē qui dī lapis lazuli. Similiatur ei color celesti: ⁊ sūt intus cōpuscula aurea: ⁊ est certum ⁊ expertū q̄ curat melācolia ⁊ quartanā.

C Si vis acuere alicuius igeniū vel opes auget suas ⁊ etiā futura p̄ diceŕ. Accipe lapidez q̄ smaragdus dicitur: ⁊ est mundissimus trāslucens. ⁊ planus vel flauus est melior. ⁊ aufertur de nidis grifonū ⁊ p̄fortat ⁊ cōseruat. Et gestatur facit hominez bene intelligere: ⁊ memoriam bonā p̄fert. Auget opes deferentis. Et si quis ponit sub lingua sua statim prophetabit.

C Si vis facere irim apparere. Accipe lapidez q̄ vocat iris. ⁊ est albus admodū christalli q̄dratus: seu cornua habens. Si iste lapis ponatur in radio solis: statim reflectendo facit apparere iriz in pariete vel muro.

Si vis lapidem vnum qui nūq̄ calefiat. Accipe lapidem qui dicitur gallasia: ⁊ est habens gradinis figurā ⁊ colores: ⁊ durities hz adamātis. Si lapis iste in igne ponitur fortissimo nūq̄ calefiat ⁊ est cā qz habet poros ita constrictos q̄ calor ingredi nō potest corpus lapidis. Dicit etiā Barō ⁊ Euax: q̄ lapis iste gestatus mittigat irā: luxuri-

am z ceteras calidas passiones.

¶ Si vis scire vtrum vxor iaceat cuz aliquo alio a marito. Accipe galerites lapidem: sic appellatum: qui est ides cū catabre: z iuenitur in Lybia z Britania estqz duplicis coloris. s. nigri z crocei z inuenitur glaucus tendens ad palliditatez. **¶** Curat idropisum z fluentes dentes cōfirmat. **¶** Et dicit Auicenna: qz si iste lapis teratur z lauetur siue lauanda detur alicui mulieri: si virgo non sit: statim vrinabit: si virgo est: non.

¶ Si vis hostes ac inimicos deuincere. Accipe lapidem qui dicitur Draconites: a capite draconis. **¶** Et si de viuo lapis extrahat. valet contra omnia venena. **¶** Et ferens eum in sinistro brachio omnes hostes deuincet.

¶ Si vis amores generare inter aliquos duos: Accipe lapidem qui echites dicitur: z a quibusdā dicitur aquileus: qz aquile in nidis suis hos collocant: purpurei coloris ē: z inuenitur iuxta littora oceani: z aliquando in Persia: z in se semper cōtinet alium lapidez qui in ipso sonat quando mouetur. **¶** Fertur ab antiquis phis qz hic lapis sinistro brachio suspensus conciliat amorem inter virū z vxorez: **¶** Confert pregnantibus abortum impedit periculum pterritionis mitigat: z caducis dicitur valere. **¶** Et sicut dicunt chaldei si in cibo sit venenus z lapis predictus ponatur in eo pro-

habet ne possit deglutiri cibus ille: et si subtrahat
statim deglutitur. Et hoc vltimum a quodam fra-
trum nostrorum sensibiliter examinari vidi.

Si vis reddere hominem tutum. Accipe lapides
qui Terpistrates nuncupatur. in mari generatur
rutilans est et rubicundus. Et dicitur in libro Alcho-
rath quod si ante cor gestatur hominem reddit tutum
et omnes respicit seditiones. Dicitur etiam cōpescere locu-
stas volucres: nebulas: gradies: ac tpatēs a fructi-
bus terre. Et est expertus a modernis p̄bis: et a
quibusdam fratrum nostrorum: quod oppositus radio so-
lis radios igneos emittit. Item quod si lapis iste in
aqua bulientem ponatur: statim cessabit bulitio:
et post modicum refrigeret.

¶ Si vis ut peregrini pergant tuti. Accipe lapi-
dem qui Jacintus vocatur multorum est colorum.
Aridis autem est melior: et habet venas rubeas: et
vult in argento collocari: et in lecturis quibusdam
dicitur quod eius sunt duo genera: aëticus et saphy-
rinus. Aëticus flavus est albescens. Saphyrin⁹
autem flavus perlucens valde nihil habens aquosi-
tatis et hic est melior: et de hoc scribitur in lectu-
ris phoz. quod digito vel collo gestatus reddit pe-
regrios tutos et gratos hospitibus. Et sonum pro-
cat propter suam frigiditatem et hoc propter hanc saphyrin⁹.
¶ Si vis suari a diversis casibus et pestiferis mor-
tibus. Accipe lapidem qui Duthes vocatur. cu

X
ins tres sunt species: vna nigra: alia viridis: tertia
cuius altera pars est aspera altera plana: et color
cuius quasi ferri lamina est. sed viridis habet ma-
culas albas. Hic lapis gestat preseruat a diuersis
casibus et periculis mortis.

¶ Si vis conciliari pacem. Accipe lapidem qui
vocatur Saphyrus: qui venit ab oriente in In-
diam et flauus est melior: qui non est tam lucidus
pacez creat et concordiam. purum et deuotum ad deum
animum efficit. animus confirmat in bonis: et hominem
refrigescere facit interiori ardore.

¶ Si vis curare virginem. Accipe lapidem qui Sa-
nus vocatur. a Sauna insula: mentes deferentis
consolidat alligatus manui parturientis. impedit
partum: et ipsum continet in ventre. Ideo prohi-
betur in re tali ne lapis iste mulierem tangat.

¶ In libro mineralium in Aaron et Luax multa
similia et alia inuenies.

Adodus autem agendi in his in hoc consistit:
ut pro effectu bono deferens sit mundus ab omni
corporis pollutione. **Explicit.**

¶ Idetur dicere Isidorus Lymacaz habere
in capite lapidem nobilissime virtutis: et est albi co-
loris. quem qui tritus dederit bibere straguriosus
perfecte soluit urinam et breuiter sanat. Item sol-
uit quartanam. itez tollit albuginez oculorum. itez
si mulier pregnans eum portauerit super se non

amittet fetum. itez valet ptificis caro ipsaz cocta
z comesta. itez puluis ipsaz vstaz cuz corticibus
confert ficibus z cuz aliquibus granis piperis. s.
ficibus. z condilomatibus q̄ nascūtur in ano. Si
militer ipse crude cum corticibus pistate rumpūt
apostemata masa.

**Liber Tertius Alberti magni: z est de virtu
tibus animalium quorundam.**

Am superius dictum sit de quibusdā
effectibus causatis virtute lapiduz quo
rūdam: z de eoruz mirabili efficacia si
ue operatione. Nunc dicendum est in
isto ca. de quibusdaz effectibus causatis a quibus
dam animalibus.

Aquila.	Experiolus	Mellicanus
Lasso	Leo	Corvus.
Bubo:	Foca.	Milvus
Hircus.	Anguilla.	Turtur.
Camelus.	Mustela.	Talpa.
Lepus.	Uppupa	Merula.

Aquila avis satis nota est. a chaldeis z vorax
dī: z a grecis Rimbicus: Refert Aaron z euar
q̄ mirabilem habet naturam siue virtutem: qz si
eius cerebrum pluerizet z cū succo cicute miscea
tur: ex hoc comedentes statim se capiēt per capil
los: nec se dimittent donec acceptuz portauerit.
Quius autem effectus ratio est: quia cerebrum

cocta
abus
ris. f.
o. Si
mpat
virtu
basclā
z quo
aca si
est in
tibus
us
oraz
uar
p. si
cca
pil
rit.
m

illud calidissimum est. ita q̄ generat virtutē fanta-
sticam obturando meatus per fumum.

Lasso est aial satis notum: a chaldeis vorf. n.
a rapa. a grecis vero orgalo dicit. de hoc dicit Aa-
ron q̄ si pedes eius ab aliquo ferantur nunq̄ ve-
rabitur: sed semper progredi appetet. Item ge-
stans pedes eius semper vincet. z ab inimicis su-
is timebitur. Et dicit q̄ dexter eius oculus in co-
rio lupi inuolutus reddit hominē placentē. gra-
tiosum z benignum. Et si ex predictis rebus fac-
cibus vel pulvis in cibo alicui datus: multum di-
ligetur ab eo. Hoc autem vltimum tempore no-
stro expertum est. Et si predicta confectio ponat̄
infimo fient vermes venenosi de quibus si aliqs
comederit statim dormiet: z non poterit excitari
donec suffumigetur aristrologia z mastice.

Bubo avis est satis nota que a chaldeis magi
dicitur: z a grecis hysopus. Huius avis mirabi-
les sunt virtutes. Si enim cor eius cum dextro
pede eius super dormientē ponatur statim tibi
dicet qcqd fecerit: z quicquid ab eo interrogaue-
ris. Et hoc a nostris fratribus expertum est mo-
derno tempore. Et si hoc iterum sibi ponat quis
sub ascella nullus canis ei latrabit sed obmutes-
cet. Et si coniunctio predictorū euz ala sua su-
spendat̄ ad arborē aues congregabunt̄ ad arborē.
Hyrcus ē bestia satis nota. A chaldeis Erbi-

chi. a grecis massai appellatur. Si sanguis eius accipiatur tepidus cū aceto ⁊ senatiōis succo ⁊ si milis cū vitro buliat reddit vitrū molle ad modum paste poteritq; p̄ijci ꝓtra muruz vel parietem nec frāgetur. Et si predictū cōpositum in vase ponatur ⁊ d̄ hoc vngatur facies: res mirabiles ⁊ horribiles apparebunt ⁊ videbitur ei q̄ debeat mori. Et si predictum in igne ponatur ⁊ ibi sit aliquis caducus appposito lapide Admagnete: statim cadat ad terrā sicut mortuus. ⁊ si ei detur aq̄ anguillaruz ad potādum statim curabitur.

Camelus ē aial satis notum a chaldeis enim Lyboi: a grecis Iphim vocatur. Si ei⁹ sanguis sup caput ponatur in pelle steliōis: stellis lucentibus videbitur qd̄ ille sit gygas. ⁊ q̄ ei⁹ caput sit i celo. Et hoc d̄ in libro Alchorath ab Hermete. Et silr si ex hoc aliquis cōcederit statim exhibit d̄ sensu. Et si lucerna eius sanguine vncta accēdat videbit q̄ omnes hoies circūstātes hunc caput cameli. dū tñ n̄ sit lumē extrisecū alteri⁹ cādelle.

Lepus ē animal satis notū: ⁊ a chaldeis Uesterellū: a grecis vero Dnolosam nūcupat. H⁹ virtus mirabilis refertur. Dicit ei euax ⁊ aaron q̄ pedes eius iuncti cū lapide alias capite merule mouēt hoīem ad audaciā ita q̄ nō timet mortē: Et si sinistro brachio alligetur p̄get quo voluerit ⁊ tur⁹ redibit absq; piculo. Et si cani detur

ad comedēdūz cū corde Mustelle de cetero nō
vociferabit: et si iterficeretur. **C**erpiolus ē aial
satis notū. Anguis ei⁹ si cōburatur z consolidet^r
z detur incibo alicui equo nō com edet p tridūz
Et si predictum ponat cum aliq̄ntulo trebētini
erit lucidū: z sc̄do fiet q̄si nubes: z sanguis si p̄ci
atur in aquā aliquātulū fiet tonitruū horrible.

Leo ē aial satis notūz. a chaldeis Alam⁹ vo
catur a grecis Beruch: Si ex eius pelle fiat cor
rigie p̄cinctus ex illis nō timebit hostes Et si de
eius carnibus q̄s comederit z de eius aqua bibe
rit per tres dies curabitur a febre q̄rtana: z si ei⁹
oculus sub assella ponat vel portetur: oēs bestie i
clinato capite versus una terga fuge dabūt.

Soca est piscis satis not⁹: a chaldeis dantabur:
a grecis labor dī: hic piscis diuerse est natur^r Si
enim lingua eius accipiatur z cū aliquantulo de
corde eius in aqua ponatur: p̄ certo cōgregabun
tur ibi pisces. Et si sub assella portaueris: nullus
iudicio q̄tra te victoriā h̄re poterit: iudices beni
gnū z suauē habebis.

Anguilla est piscis satis notus. Quis at pro
ut vult enax z aarō mirabiles sūt virtutes. Si ei
moriatur defectu aq̄ corpore integro remanente
z accipiatur acetū forte z misceatur sanguini vul
turis z ponat sub fimo in aliquo loco oēs quotq̄t
fuerint recupabūt vitā sicut prius habuerūt. Et

si vermis eius āguille extrahatur z i predicta cō
fectiōe ponat p menses vnū vermis mutabit in
anguillā nigerrimā: d̄ q̄ si quis cōderit moriet̄.

CAdustella ē aīal satis notū. Si cor huius aīa-
lis comedat adhuc eo palpitāte facit scire futura
z si de corde cū oculis z lingua canis aliquis co-
medat statim amittet vocem.

CAppupa ē auis satis nota: a chaldeis **H**ori-
dicta z a grecis **I**son: **O**culi ei⁹ gestati faciūt ho-
minē gr̄osuz: z si ocli ei⁹ ferāt corā pector̄ oēs ei⁹
inimici p̄actificabūt: z si caput ei⁹ in bursa tua ha-
bueris nō poteris decipi ab aliq̄ mercator̄. **H**oc
āt exptum est a fratribus nostris hodie.

CDellican⁹ ē auis satis nota: a chaldeis voltri-
d̄: a grecis **I**phylati. **H**ui⁹ vt⁹ mirabilis ē. Si
eius pulli interficiātur dū tñ eoz cor n̄ frāgatur:
z de eius sanguine accipiatur z tepidus i ore pul-
lorū ponatur statim sumūt vitam sicut prius. Si
suspēdatur ad collū alicuius auis sp̄ volabat do-
nec cadat mortua: z si dexter ei⁹ pes sub fimo ca-
lido pōat post tres mēses ex hūore z calore quez
auis hz generabit viua z mouebit se: z hoc testa-
tur hermes in libro **A**lcorath z **P**linius.

CCoruus ē auis satis nota z est eius virtus mi-
rabilis: vt recitat cuax z aarō. Si ei⁹ eius oua co-
quātur z iterū in nido ponantur: statiz coru⁹ p̄ce-
dit ad mare rubrū in quadā insula vbi est **A**ldo

icta cō
abit in
noriē.
us aia
e futura
uis co

ricus vel Alodrius sepultus. et affert lapidē q̄ tā
git oua sua et statim fiūt cruda sicut pri⁹ erāt. Adī
rabile est oua cocta suscitare. Si autē lapis iste su
ponatur in anulo. supponēdo sibi foliū lauri et tā
gatur vinctus catenis vel ianua clausa statim sol
uetur vinctus et apietur ianua. Et si lapis iste po
natur in ore dat intellectū oīm auīū: Unus autē
lapis est indicus q̄a in india repitur s̄z sapientes
quosdā et aliqñ in mari rubro. varij coloris ē. et fa
cit oēs iras obliuisci. sicut. s̄. dixi⁹ d̄ eodē lapide.
C Adilu⁹ auis est satis nota a chaldeis bysic⁹. a
grecis melos d̄r. si caput ei⁹ accipiat⁹ et ferat⁹ añ pec
t⁹ dat amorē et gr̄az oīm hominū et mulierū. Et
si suspēdat⁹ ad collū galline nūquā cessabit decur
rere donec deponat illud. Et si ex ei⁹ sāguine iū
gat⁹ crista galli d̄ cetero nō cātabit. In genib⁹ ei⁹
inuenitur qdā lapis. si inspiciatur subtiliter. qui si
ponatur i cibo duoz inimicoruz fiet amici: et erit
optima pax in ter eos

is voltri
is ē. Si
āgatur
ore pul
us. Si
bat do
imo ca
re ques
e testa
as mi
aa co
p̄ pce
Alido

C Turtur ē auis satis nota. et a chaldeis dicitur
Adulo a grecis: **W**ilax. Si cor huius auis ferat⁹
in corio lupi nūquā de cetero habebit ferēs appe
titū. luxuriādi. Et si cor ei⁹ cōburat⁹ et supra oua
alicuius auis ponatur nūquā de cetero ex eis po
terit gnari fetus. Et si pedes ei⁹ suspēdatur ad
arborē de cetero nō fructificabit. Et si eius sāgui
nis cū aq̄ **T**alpe decocte ungetur locus pilosus

e

z equus. cadent nigri capilli.

Talpa aial satis notū: huius aialis v̄tus mira-
bilis est. vt refertur a pbis. Si pes eius inuoluat
in folio lauri et ponatur in aure eq ipse fugiet pre-
tinore. Et si in nido alicuius auis p̄atur nūq̄
ex ouis illis eribit fetus. Et si talpas fugere vo-
lueris pone eā in olla z sulphur viuū accēsum z
ibi conueniēt omnes alie talpe z aqua decoctiōis
ipsius dealbat eqnū nigrus.

Aderula ē auis satis nota: ē z ei⁹ v̄tus mirabi-
lis. qz si penne ale dextre eius suspēdāt in medio
domus cū filio rubeo qd nūq̄ fuerit in vsu. null⁹
poterit dormire in illa domo donec deponatur.
Et si cor eius p̄atur sub capite dormientis z ab
eo q̄ratur. oia dics q̄ fecerit alta voce z iterum si
in aqua putei ponatur cuz sanguine vppupe z cō-
miscetur postea vngunt inde tempora alicuius:
statim infirmatur vsqz ad mortem.

Amodus agendi omniuz p̄dictoz vt effectus
bonus sit z utilis est q̄ fiat sub planeta beniuolo
vt Joue z venere. Et in malo effectu sub plane-
to maliuole: vt Saturno z marte. z hoc ē sez die-
bus eoz z horis suis. Si qs at̄ hec recte fecerit.
p̄uldubio vitatez z utilitatez z maximā efficaci-
am inueniet i p̄dictis sicut sepius vna cū nostris
fr̄ibus tpibus nostris sum exptus z vidi.

Cōsideret igitur b̄ qui p̄dictoz copiā inue-

nerit possidere vel dñium efficaciam z virtutē utz
se habeāt in effectu beno seu sui contrario q̄ bona
sub beniuolo Planeta expiant z mala sub ma
liuolo. z inueniet qd̄ dictū est: Nā si in suis tra
rijs fierēt vt bonus effect⁹ in signo maliuolo vel
ecōtra impediret virtus z effectus ei⁹ ppter suū
contrariū. z sic bōa z vera vilipēderent. Videmus
enī q̄ plurimos falli in certis ac veris q̄ si signoz
vel t̄p̄z q̄litates agnoscerēt z custodirent i supra
dictis voluntatez cōsequerentur z effectuz.

CExpliciunt secreta aliq̄ Alberti magni de co
lonia sup naturis virtutibus z efficacia herbarū
lapidū z animalium quorundam.

Vidēt dicere Isidorus q̄ cinis rane magne
sup se portatus ad zonas valde retinet fluxū mē
struoz. z in p̄batione si liget ad colluz galline nō
exibit sanguis ex ea vel ex alio aīali. Itē distem
peratus cum aqua ex eo vngatur non amplius
nascentur inde pili.

Si quis cor canis in sinistra parte portauerit
omnes canes obmutescunt.

Si quis oculū dextrū lupi ligauerit in mani
ca dextra. hoīes neqz canes ei nocere possunt.

Vt oīa que supius dicta sunt z etiā dicē
tur inferius qui astroz peritiāz nō hñt ad
effectū sui desiderij facilius pñt accōmo
dare. Primo notabis q̄ hora sumit duplicatur

videlicet equalis et inaequalis. Hora equalis est hora horologii: quae semper equalis existit. Inaequalis autem consideratur secundum quod dies maioratur vel minoratur. nam semper astrologi considerant tempus quo sol stat super horizonta suum et illud vocant diem vel arcum diurnum et vice versa noctem: Id autem tempus quod diem appellant in partes diuidunt duodecim equales: quae sunt hore eiusdemodi diei: et quicquid de die dicitur de nocte opposito modo intelligas. Et ut clarius percipias: ponamus quod sol emergat horizontum hora octava horologii: habemus usque ad occasum. xvij. horas horologii: quas multiplicemus per. lx. puta. lx. sunt minuta cuiusque horae horologii: et habebimus nonigenta sexaginta minuta quae diuidamus per. xij. prout. xij. sunt horae diei: applicando cuilibet hore suam portionem: et habebimus. lxxx. minuta hora quilibet ergo hora talis diei habebit. lxxx. minuta: quae capiunt horam unam et unum tertium hore horologii. Et toto illo tempore considerabitur dominium planete illius hore: quemadmodum infrascripta tabula demonstrabit. Quelibet autem hora suae noctis non habebit nisi. xl. minuta. Quod sic de reliquis suo modo intelligas: secundum videlicet solis ortum supra terram quae non ea hora quae media est inter noctem et diem: dies dicitur Sed dies proprie intelligitur: cum sol uideri potest. Et ergo uoles cuiusque planetarum dominium considerare. nam unaquaque hora quilibet plane-

ta suū hēt dominiū: horas ip̄as suprascripto mō
cōsiderabis ⁊ sic poteris ad fines ꝑpositi preuenire.
Cōsideratur etiā diei initiū a prima hora pre
cedētis diei post meridiē sic diuidatur dies do
minicus i duas ptes equales: ⁊ fit duodecim ho
raz: diuide i duas: erit ergo. xvij. dimidiū diei.

⁊ prima hora sequēs erit initiū diei lune.

D Astris ⁊ planetis rerū scias q̄ dies do
minicus habet astrum suum sub sole.

Dies lune habet astrum suum sub luna.

Dies martis habet astrum suum sub marte.

Dies mercurij habet astrū suū sub mercurio.

Dies Jouis habet astrum suum sub Joue.

Dies veneris habet astrum suū sub venere.

Dies sabbati habet astrum suum sub saturno.

Nota q̄ omnis actus verus fieri debz sub
suo planeta. Et melius ē: si in proprio die
illius planete: ⁊ in ipsius hora propria fi
at: vt verbi gratia.

C Sub saturno: vita: edificium: doctrina: mutatio.

C Sub ioue: honor optatus: diuitie: indumentū.

C Sub marte: bellū: carcer: matrimonium: inimic⁹.

C Sub sole: spes lucrum: fortuna: heres.

C Sub venere: amicus: vel societas via: amica
peregrinus.

C Sub mercurio. eger: amissio: debitū: timor.

C Sub luna: pallatium: somnū: mercatum: furtū:

C De horis dierum z noctiuū Et pmo de ho-
 ris diei dñice. hora ei⁹.
 i. sol. ij. venus. iij. mercurius. iij. luna.
 v. saturnus. vi. iupit. vij. mars. viij. sol.
 ix. venus. x. mercurius. xi. luna. xii. saturnus.
C Noctis vero: prima eius hora.
 Jupiter. ij. mars. v. mercurius. vi. luna.
 vij. saturnus. viij. iupit. ix. mars. x. sol.
 xi. ven⁹. xij. mercurius.
C Diei Lūe: pria eius hora: lūa. ij. saturnus.
 iij. iupiter. iij. mars. v. sol. vi. venus.
 vij. mercurius. viij. lūa. ix. saturnus. x. iupiter.
 xi. mars. xij. sol.
C Noctis vero: prima eius hora.
 venus. ij. mercurius. iij. luna. iij. saturnus.
 v. iupiter. vi. mars. vij. ven⁹. viij. mercuri⁹.
 ix. Luna. x. Saturnus.
 v. iupiter. vi. mars. vij. sol. viij. venus.
 ix. mercurius. x. luna. xi. Saturn⁹. xij. Jupit.
C Diei Martis. pria eius hora Mars.
 ij. Sol. iij. Venus. iij. mercurius. v. luna.
 vi. Saturn⁹. vij. Jupit. viij. Mars. ix. Sol.
 x. Ven⁹. xi. Mercuri⁹. xii. Luna.
C Noctis vero martis pria ei⁹ hora Saturn⁹.
 ij. Jupit. iij. Mars. iij. Sol. v. Ven⁹.
 vi. Mercuri⁹. vij. Lūa viij. Saturnis. ix. iupit.
 x. Mars. xi. Sol. xij. Venus.
C Diei Mercurij. pria eius hora Mercurius. ij. Luna.
 iij. Saturnus. iij. iupit. v. Mars. vi. Sol.
 vij. ven⁹. viij. mercuri⁹. ix. Luna. x. Saturnus.

xi. Sol.
 xii. Venus.
 i. Luna.
 ii. Saturn⁹.
 iii. Jupit.
 vi. Mars.
 vij. Ven⁹.
 viij. Mercuri⁹.
 ix. Luna.
 x. Saturnus.
 xi. Sol.
 xii. Venus.
 i. Luna.
 ii. Saturn⁹.
 iii. Jupit.
 vi. Mars.
 vij. Ven⁹.
 viij. Mercuri⁹.
 ix. Luna.
 x. Saturnus.

xj. Juppiter. xij. mars.

Coctis vero mercurij

Prima eius hora Sol.

ij. Ven^o. iij. Mars^o.

iiii. Luna .v. Saturnus.

vi. Juppiter .vij. mars.

viii. Sol. ix. Venus.

x. mercurius. xi. Luna.

xii. Saturnus.

CDies iouis. Prima
eius hora Juppiter.

ij. Mars. iij. Sol.

iiii. Venus. v. mercurius.

vi. Luna .vij. Saturn^o.

viii. Juppiter. ix. mars.

x. Sol. xi. Venus.

xij. Mercurius.

CNoctis vero Jouis

prima eius hora Luna.

ij. Saturnus. iij. iuppiter.

iiii. Mars .v. Sol.

vi. Venus. vij. mercuri^o.

viii. Luna. ix. saturnus.

x. Juppiter. xi. Mars.

xij. Sol.

CDiei veneris. prima

eius hora Ven^o. ij. mer

curius. iij. Luna. iij. Sa

turnus. v. Juppiter.

vi. Mars. vij. Sol.

viii. Venus. ix. mercurius.

x. Luna. xi. Saturnus.

xij. Juppiter.

CNoctis vero veneris.

prima ei^o hora. Mars.

ij. Sol. iij. Venus.

iiii. mercurius. v. Luna.

vi. Saturn^o. vij. Jupit^o.

viii. Mars. ix. Sol.

x. Venus. xi. mercurius.

xij. Luna.

CDies sabbati. prima

eius hora. Saturnus.

ij. Juppiter. iij. Mars.

iiii. Sol. v. Venus.

vi. mercurius. vij. Luna

viii. saturn^o. xi. iuppiter.

x. Mars. xi. Sol.

xij. Venus.

CNoctis vero Sabba

ti prima eius hora Mer

curius. ij. Luna.

iii. saturnus. iij. Jupit^o.

v. Mars. vi. Sol.

i. mars.
ii. venus.
iii. luna.
iiii. Jupi.
v. Mars.
vi. Venus.
vii. luna.
viii. Jupi.
ix. Sol.
x. mercuri^o.

xi. mars.
xii. saturn^o.
xiii. Mars.
xiv. Ven^o.
xv. Luna
xvi. iupit.
xvii. Sol.

xviii. pri
xix. Merca

xx. iupit.
xxi. Sol.
xxii. mercuri^o
xxiii. Venus.

vij. Venus. viij. mercuri⁹. ix. Luna. x. Saturnus.
xi. Jupiter. xij. Mars.

Et nota q̄ iuppiter ⁊ venus boni sūt. Satur-
nus ⁊ Mars mali. Sol vero ⁊ luna mediocres
Mercurius autem cum bonis bonus. ⁊ cū ma-
lis malus. **Finis.**

Eiusdem alberti magni de mirabilibus mū-
di feliciter incipit.

Ostēdēdū sciuimus q̄ opus sapiētis est fa-
cere cessare mirabilia reruz q̄ apparēt
in conspectu hoīum q̄uis varia: q̄uis
diuersa: ⁊ plūmū admirāda: nō cessa-
uimus ingreere scripta auctoz donec sufficienter
appareret magna ps opuz mirabiliū. Tādē aut
occurrit nobis res vltime mirabilitatis ⁊ extra-
neitatis. Apparētis tñ insensibilis oīum hoīum
fere ⁊ vulgariuz: ⁊ ē ligatio hoīuz ⁊ virtutū ipoz
p incantatiōes. p carracteris. p bñficia ⁊ smōes
⁊ multa valde vilia q̄ penitus nō vidētur possibi-
lia. nec hñtia cām sufficiētē. Et cū diu sollicaue-
riz aiuz sup hoc inuenimus smonem pbabilem
Aucēne sexto naturalius. q̄ dum hoīuz ai ines-
set qdā vtus imutādi res ⁊ q̄ res alie essent obe-
dientes ei qñ ipsa fertur in magnum amoris ex-
cessam aut odij. aut alicuius talius. Quz igit aīa
alicuius fert in grādem accessuz alicuius passio-
nis inuenit expimēto manifesto q̄ ipsa ligat res

turnus,
Satur
diores
cū ma
bus mī
tis est fa
apparet
ia: quō
ō cessa
ficiēter
adē aut
z extra
hoium
tū ipō
fmōes
possibi
licave
abilem
i meli
r obe
is ex
at aia
affio
r res

z alterat ad idē qđ desiderat. z diu nō credidi il
lud. Sed postq̄ legi libros noꝝromanticos z li
bros imaginuz. z magicos. inueni qđ affectio aie
hois ē radix maxima oīuz harum rez. seu ppter
grandē affectionē alteret suuz corpus. z alia que
intēdit siue ppter dignitatez eius obediāt ei res
alie viliores seu cuz tali affectōe exterminata cō
currat hora zueniens. aut ordo celestis. aut alia
vtus q̄ quīs faciat illud reputauimus tñ aiaz fa
cere iā publicuz. z vificatus ē qđ ligatiōes hoīuz
incātatiōes z p̄motiōes ad irā. odium. amiciciā.
detrimentuz z gaudiuz sunt psequētes ad gran
des affectiōes. z tu vides vulgus qđ fm naturaz
ferī sup res qđ timet hec oīa. z appetit bñdictio
nes maxie electaz z dignaz psonaz. Et abhor
ret maledictiones z blasphemias ventularū tā
qđ in eis sit virtus. aut saltem cuz eis. aliqua ma
li virtus annexa.

¶ Qui ḡ vult scire huius rei secretū vt opet il
lud z dissoluat. sciat qđ ligare pōt oīs aia que ve
nit in grādē excessuz z vltimatū illius int̄n vt su
peret eos q̄s ligat. Et dz facere hoc in illa hora
in qua inuadit eū ille excessus. z cū illis reb⁹ q̄s
sibi dictat tūc aia. Ipa enīz aia cū sic est auīda
rei quaz vult opari arripit ex se super horā ma
iores z meliore q̄ est sup res magis zuenientes.
ad illud ligari aut pāt q̄cunqz minus sunt iuices

f

feruidi i amore quã sit iuicẽ ligans eos in odio,
tunc eni aialligãtis nõ p̄t supuincere aius illoruz
cũ fortius trahãt in p̄rius q̄ ipsa. Soluũt ḡ oia
hec illi q̄ sũt fortiores in p̄uo q̄ fuerit ligãs eos.
z hoc in illa hora in q̄ inuadit ip̄m appetitus ex
traneus vt cũ illis rebus q̄s tũc dictat aĩmus qz
semp maior excessus aioz ligat z p̄hibet aliũ mi
nores aut soluit. Scimus ḡ ex hoc q̄ qdã ligari
nõ p̄nt cũ sint magis feruidi inuicẽ quã aliqs cõ
tra eos. Quidã at̄ solui nõ p̄nt cũ sit eos ligãtis
maximus excessus. Quidã at̄ ligãtis z soluũt
qz in veniunt qdã maximi excessus in ligando. q
dãz v̄o maximi in dissoluendo. Et v̄l̄r ille ligat
q̄ auidius ardet. z ille soluit q̄ fortius capit siue
intẽdit se in illud. Faciũt ḡ hoc cũ his q̄ sibi di
ctat aĩmus. z tũc illa hora z ad illos. Et tu nota
illud ad oia maleficia dissoluenda. sũt faciẽda.
Nullus aut̄ est aptus in hoc nisi quẽ instigat ad
hoc faciendum inclinatio naturalis. aut aliquid
vigẽs in eo. Unde sunt magis apti ad hoc quã az
alij z cũ certificatũ fuit nobis hoc. Scim̄ ex hoc
sniam caractez. v. Et p̄monẽ efficacĩã ad oẽz rẽ
quã vult hõ. z sunt p̄m duos modos. Ano scz iã
dicto scz p̄m affectionẽ ai opantis ipsius hore in
q̄ sunt. z ipsius vtutis celestis q̄ tũc est. De neci
tate hũt efficacĩã ad similitudinẽ animi. z mouent̄
ad illõ qd̄ aius õsiderat. Suũ ḡ caracter. v. p̄mo

nes et oia iuuantia opus aie. Ipsa sunt q̄ aius in il
la hora q̄ forti⁹ illa appetit dicitat fieri. qcqd aut̄
iḡ dicitat aius fortissime amatis i illa hora o lo
q̄llis. de characteris. v. est hñs efficaciam ad illud.
Sifr qcqd istigat aius ferociter odiētis i illa ho
ra siue cū cōsilio et deliberatiōe ē hñs efficaciam
destructiōis et discordie. et acqrit illud ab aia faci
entis seu ab hora. seu a signo celesti illius hore.
qz penit⁹ ois hora in q̄ tractat alicui malū. est il
li mala et nocua. et qd̄ in ea fit s̄ ip̄s offendit eū.
et eō in bōis. Et tu nota istd̄ p̄ grādi secreto ois
q̄ voles agere et p̄ te. et p̄ alijs. **O**ia enī sup̄ q̄ ar
ripit aius iebriatus destitutio rei sūt acqreda ad
illud s̄m desideria aie opantis. et s̄m hoc est arti
ficiuz characterū. v. s̄monuz vtuosoz mirabiliuz.
et iste modus in q̄ inuēta est efficaciam ipsoz oium
Adens enī affectat grādi desiderio sic arripit su
per multiplices s̄mōes. colores. et gestus. sic et su
p̄ characteres et figuras diuisas. **U**n̄ nec ad idem
inueniunt siles oēs characteres s̄m diuersam affe
ctionē faciētū eas. Et iō paz aut nihil nisi aucto
ri eaz. aut ei q̄ iā icipit inebriari in illo ac si esset
actor illoz psunt. aut saltez nisi scribat̄ sup̄ eis in
tentio opatoris ipoz. **S**cōdos vō mod⁹ caractez
.v. et itendēs s̄m viā naturalē et pbabilē. et h̄z q̄n
dā similitudines cum eo et qd̄ q̄rit opans. vt si velit
amorē fac̄ figuras amplectētes se iuicē imixtas.

f 2

inices aspicientes se humiliantes se. inices appolita-
tas. sic aia desiderat res applicari et uniri per amo-
re. Et si desiderat odium per eas facit ipsas aduertentes
se inice dispares. dissolutas in diu trahentes
quod semper ipse corrumpit intentioni operantis eas cuius
sunt effigies et vestigia aie. et sic aia que est magis de-
siderans rem. ipsa facit eas magis efficaces. et ma-
gis habentes similitudinem ei quod querit. Nam scia est factio
characteris. Sunt enim. v. male dearticulate. v. vobis
sunt characteres bene complectere et dearticulate vnde virtuo-
siores sunt et magis sciales atque rationales sunt. v. ca-
racteres. Similiter est operatio in omnibus que desiderat aia
forti desiderio. Dia. n. que te agit illud intendens mouet
et efficaciam habet ad id quod aia desiderat. et secundum hoc
verificantur experientia multa auctorum quod cum audiunt
reputantur incredibilia omnino. Cum tamen scientia sit cer-
tissima quod nulli phorum quorum intentio erat indiffe-
renter propria laus et bone fama fuit voluntas scri-
bendi etiam tate flitatis quate esset illud quod inue-
nit in libris suis si veritatem non haberet quod dicunt
potius vituperationes viderentur intendere quam bona
fama. Et manifeste videmus quod nullus etiam igno-
rans scribit libenter res manifeste flitatis. et cum
ipsi essent philosophi et gradis inuestigationis et nulla neci-
tas cogeret eos. quomodo scripta possunt esse ita manifeste
falsa ut multis videtur in quibus animam non potest cadere in
his talibus aliquid virtutis non potest existere. quod non po-

polica
p amo
duertē
abētes
s cuius
gis de
.7 ma
t factio
te. v. do
cū vno
nt. v. ca
rat aia
mouēt
m hoc
ndium
sit cer
indiffe
as scri
d inue
dicūt
bonā
igno
cum
ncēi
iffe
re in
dō po

tentes videre cāz negāt sensibiles effectū cū essz
materia ad fienduz scz. qz videntes effectuz essz
iugrenda cā. Et hoc est qd meditauī in diuersis
tractatū. v. carac. 7 smonum. Particulares at
caracteres. v. smōes ad vnumqđqz fienduz aut
destruenduz ex libris diuersis aggregabo infe-
rius. Tu vero ex his habes viam ad totam hāc
ex cogitationem.

Post qđ p̄his certificatū est qđ vniuerse spēs
rerū mouēt 7 inclināt ad seipsas. qm̄ post
qđ in eis virtus actiua rōnabilis est qđ agāt 7 mo-
uant tā ad seipsos qđ ad diuersas: 7 ignis mouet
ad ignē: 7 aqua ad aquā. Et iā dixit Anicenna qđ
dū aliquid stat in sale diu: fit sal: 7 si qđ stat in lo-
co fetido fit fetidū: 7 si quid stat cū audace fit au-
dax. Et si cū timido timid⁹. Et si qđ aīal stat cū
hoibus fit hūanū 7 domesticū: 7 gñaliter verifica-
tū est eis rōe. 7 experimēto qđ oīs natura mouē ad
suā spēs 7 fit eoz verificatio nota in qualitatibus
p̄mis: 7 silr in secūdo. 7 fuit idē in tertijs. 7 in oī-
bus dispositiōibus nihil qđ nō moueat ad seipsū
sm̄ totuz posse suuz. Et hoc fuit radix 7 p̄cipiū
sz opuz secretoz: 7 tu nō autas oculos tue mētis.

Post qđ fuit insitum mētibus p̄hoz istud 7
ipsi inuenerunt dispositiōes entiuuz natura-
liuz: qz certe sciuerūt qđ quibusdā entibus ē
insita grandis frigiditas. qbusdā cuz hoc grādis

audacia. quibusdā grādis iracundia: quibusdā gran-
dis timor: quibusdā inata sterilitas: quibusdā in-
natus ardor amoris. quibusdā est innata aliqua
alia v̄tus. Aut s̄m totā speciē sic leoni ē audacia
innata z victoria. Aut s̄m indiuidum. sic meretri-
ci inest audacia nō p̄ speciē hūanā s̄z per indiui-
duū. Venerūt. ex hoc sup̄ grādia mirabilia. z su-
per secreta opabillia. Et q̄ nō intellexerūt mira-
bilitatē illā z vñ posset in illud neglexerūt: z abie-
cerūt oīa in quibus fuit labor z ingeniū p̄hor̄ q̄-
rum fuit intētio pp̄ria laus in posteris vt falsidica
tam grandia redderent. in scriptura.

Non est secretū nec occultum gentibus quā-
m nō oīe s̄ile adiunet z p̄firmet suū s̄ile diligat z
moueat z amplectatur illud. Et medici iā
dixerunt z v̄ficauerūt illud p̄ pte sua z dixerūt q̄
epar iuuat ad epar z quolibet mēbrū suū. s̄ile.

Et alchimiste scīuerūt illō v̄tate māifesta q̄
modo natura filis subingredit̄ z gaudet suo fili.
z p̄gaudet illi z cōdolet. Et omnis scientia iāz
v̄ficauit illud in suis scīmilibus. Et tu nota istud
diligenter. quoniam sup̄ hoc videbitur grandis
miserabilitas operum.

Az est verificatū z positū in mentib⁹ oīaz
q̄ omnis spēs natural̄ z q̄ omnis natura
particularis vel generalis h̄z amicitia z inimici-
tia naturalē ad aliquaz aliaz: Et omnis spēs h̄z

aliqui
Sicut
ratiō
sed nō
canē
nem
anim
rem
spem
um s̄
tio q̄
omni
lis le
sum
muel
is. Et

e
natur
vinci
dient
mira
fitem
ta m
e ac
z v̄
tes

aliquid timendum horribile et inimicum et destructivum
Sicut aliquid exultans letificans et recordans. et per natura
ram ut ovium lupum: et ipsa cognoscit eum non solum vivum
sed mortuum: non solum per visum sed per gustum: et lepus
canem: et catta murem. Et omnia quadrupedia timeant leo
nem: et omnia volatilia timeant aquilam: et omnia
animata timeant hominem: Et est insitum nature
re vnicuique istud et quedam habent istud secundum totam
speciem: et secundum omnem tempus: et quedam habent istud secundum individu
um solum: et secundum certum tempus. et omnium est certifica
tio quod que odium se habet vitam quod partes eorum immo pili et
omnia odium se invicem postquam moriuntur. Unde pel
lis leonis omnes pelles ledit et vincit. et pelles ovium con
sumit a pelle lupi. et timpanum de pelle lupi facit ob
mutescere illud de pelle ovium: et sic est in omnibus ali
is. Et tu nota istud propter magnitudinem rerum
secretarum que idem proveniunt.

Est apertum omnibus quod homo est finis omnium
naturalium et quod omnia naturalia sunt per ipsum. et ipse
vincit omnia et naturalia habent insitam naturalem obe
dientiam ad ipsum hominem. Et quod homo est plenius omni
mirabilitate: eo quod in ipso sunt omnes conditiones: scilicet di
stemperantiam in caliditate et frigiditate tempera
ta in omni eo quod vis: et in eo sunt omnes virtutes rerum
et ad humanam naturam favent et obediunt demones
et ipso humano corpore operantur omnes secreta ar
tes et omne mirabile existit ex ipso sed non habet homo om

nia fm idez tps sz in diuersis temporibus z indi
uersis indiuiduis z in eo in venit efficacia omniuz
rez hypocritaz vboz vegetabilium. Sz q̄ sunt
partis ad partē nō dclarātrōe sz expientia. Quā
tuaz at rō poterit videre z cōphendere notabis. z
q̄tuaz per tuā expientia expieri poteris adiunge
z intellige hoc qd̄ p̄tra hominem est.

¶ Non pōt aliqs dicere q̄ oīs res nō sit ple
na mirabilitate z nescis q̄ maioris qm̄ di
ligerter certificat. sz vnusq̄sqz vilipendit
rez de q̄ nihil scit. z res nihil meruit in illo. naz
vna q̄qz res hz d̄ calido z frigido. qd̄ est sibi p̄ri
um z ignis nō sunt mirabiliora q̄ aq̄. sz sunt di
uersa z alteri⁹ modi. z piperis nō sunt mirabilio
ra q̄ iusquiami. sz alia. Et q̄ credit q̄ mirabili
tas rez exit a calido z frigido nō pōt diceŕ qn̄ in
oi re sit grāde mirabile cuz vnaq̄qz res hēat de
calido z frigido. qd̄ sibi p̄uenit. Et q̄ credit q̄ mi
rabilitas rez sit in stell̄ z aspectib⁹ in qb⁹ s̄hūt
res p̄rietates mirabiles z occultas. scire pōt q̄
oīs res hz p̄riā figurā celestes sibi p̄uenientem.
ex q̄ ēt p̄uenit ei mirabilitas i opando. Nā oē qd̄
incipit sub determinato ascendēte z influētia ce
lesti incipit z s̄hūt. nunq̄ p̄riā efficaciam patiēdi z
opandi rez mirabiles. z q̄ credit q̄ mirabilitas
rez exeat p̄ amicitiam z inimicitiam. vt emptio non
pōt etiā denegare. Et vlr̄ fm oēs moduz philo

sophadi res vna qqz est plena mirabilibus. Et
postq̄ sciuerunt hoc p̄bi incepunt experiri z edu
cere quid in rebus est.

Lato v̄o dixit in libro tegimenti q̄ q̄ nō
fuerit opifex dyalectice ex q̄ fit p̄nus z ele
uat̄ intellectus agil̄ z expeditus. z q̄ nō est erudi
tus in scia naturali in q̄ declarant̄ mirabilia cali
da z frigida. z i q̄ apunt̄ proprietates cuiuslibet en
tis in se z q̄ nō fuerit doct̄ in scia astrologie. z in
aspectibus z figuris stellaz ex q̄bus est vnicuiqz
eorz q̄ sunt sublima vtus z p̄prietas. z q̄ nō fuerit
doctus in scia nigromacie q̄ maifestant̄ s̄be ima
teriales q̄ dispēsant z administrāt oē qd̄ est in re
bus ex bono z malo nō poterit intelligere nec vi
ficare oia q̄ p̄bi scripserūt. Nec poterit certifica
oia q̄ appebūt sensib̄ hoīuz. z euadet cū tristicia
ai. qm̄ in illis reb̄ ē mirabilitas oīuz q̄ vidētur.

Redit purus astrologus q̄ tota mirabili
tas rez z radix expimētoz z oīuz q̄ extāt
a rebus qm̄ inuicez p̄ferunt̄ essent a figura
celesti: quā p̄trahit vnumquodqz hora sue inter
emptiōis z gnationis. z v̄ificauit in oibus q̄ exp̄
tus est. Inuenit q̄ p̄cursus rez est s̄m cursuz stel
laz z victoria z gaudiuz z tristicia pendet exinde
z iudicat p̄ illō. Et iō iussit oia fieri in certis die
b̄ z i certis oris z i certis p̄iunctiōib̄ z sepatōib̄ i
certis ascētionibus s̄z hypocritos s̄mōes p̄para

tiones herbarum. et non potuit eorum ingenium expandi ad omnes vificationes phorum.

Redidit magna pars phorum et medicorum quod tota mirabilitas experimentorum et mirabilium exiret a rebus naturalibus quam in lucem conferunt per calidum et frigidum. siccum et humidum. et significauerunt has quattuor qualitates. et posuerunt ipsas radices omnium mirabilium. et eorum mixtio exigit ad omne mirabile. et vificauerunt illud in suis operibus et iusserunt sua experimenta incidere et componi per ista. et tenere per has res et vificari. Et cum inuenerunt multa experimenta phorum non potuerunt ea vificare per calidum et frigidum. imo magis ex hoc erat mirum. accidit ei mirari incessanter et tristari. et negat plerumque illud et si videant id.

Lato Aristoteles et legitimi. et omnes qui intenderunt super vltimum philosophie iam certificauerunt quod mirabilitas exigit a rebus secundum modos valde diuersos. Plerumque per virtutes celestes impressas. plerumque per caliditates et frigiditates. et plerumque per virtutes demonum et nigromaticorum. plerumque per virtutes alias inatas rebus cum suis formis substantialibus. plerumque per relationes que sunt rebus ad inices. An reddunt incomprehensibilia rebus mirabilia. sic dicit autor. Plerumque per se faciunt vnum. per accidens faciunt mirum. plerumque directe plerumque indirecte. Merito ergo plato dixit quod

q nō fuerit valde solers in dialetica. z doctus in
virtutibus rez naturaliu. filr. in signis stellarum
z nigromanticaz virtutu nō uidebūt rōnabilita
tem mirabiliū. nec ipē sciet ea z nō cōmunicabit
thesaurum p̄horum.

Eito igit q̄ ois res hz ex caliditate z fri
giditate qd̄ suū ē. ex q̄ facit rē efficacē aliā
per accidens. directe z indirecte. z hz vnā
quāqz virtutē ex stell. Et figura sue generatiōis
quā agit i moralitate z constructiōe z queniētia cuz
alijs. z tñ vnaqz res hz vtutes sibi znatas p̄qs
vnaqz res ē p̄cipiū mirabilis effectus.

Cum ḡ hoc q̄ ois natura mouz ad suuz sile
pōt imaginari de mirabilitate effectū qd̄ vis ad
oē opandam z vificabis ad oia q̄ audies. z medi
cinalia z magica z nigromātica p̄m diuersuz mo
dū tue excogitatiōis z solertie. Et intrōmittā te
sup̄ficialr vt teipsuz adiuues z p̄pas ad recipien
dum q̄ dicā aggregata z collecta ex p̄his z diuer
sis antiqs. **M**ēto ḡ istud in mente tua. z q̄ntū est
per se res calida adiuuat in passiōibus frigidita
tis. z est exp̄imentū in eis z nō cōpetit calidis ni
si per accidēs aut indirecte qd̄ est p̄ accidēs deci
piat te in p̄imis q̄litatibus. qz plerūqz res cali
da sanat morbos calidos scilicet per accidēs aut
indirecte.

Si vis igitur exp̄imētari. **H**ic decz te scire

de rebus vtz calide aut frigide sint. z nota totuz
illud z postq̄ scis isto nota q̄ sit dispositio z pprie-
tas natural' eius vtz ne ē audacia aut timiditas
aut decoz. aut sterilitas. qz q̄lez hz natura nunq̄
entiū talē assimilāt i his qbus associat vt Leo est
aial intimidū z hñs audaciā naturalē. maxime i
frontē z corde. z iō q associat sibi oculū leōis. aut
coz aut pellē q̄ ē iter duos oculos vadit audax z
intimidus z inducit timiditatez oibus aialibus.
Et gñaliter. in leone est vt? dādi audaciā z ma-
gnanimitatē. Silr i meretrice est audacia exter-
minata. z ideo dicūt p̄bi q̄ si qs iduit camisiā
meretricis publice. aut respexerit speculū. aut se
cū habueri in q̄ ip̄a speculat. seipsaz vadit audax
z in timidus Silr in gallo ē audacia magna ad
eo q̄ dicunt p̄bi q̄ ex ip̄o stupefit leo. z iō dicūt
q̄ si qs gestit ip̄ius aliq̄ vadit audax. z gñaliter
oē aial qd hz audaciā exterminatā p naturā aut
per casuz. si ex eo p̄strueret hōi dat ip̄i audaciā.
Silr si est aial sterile per naturā. aut per accidēs
aliq̄ eius p̄sociatio ad aliquā mouet ad sterilita-
tem. Et iō scripserūt p̄bi q̄ nullus a pprietate vl
quomodoq̄qz cū sit osno sterilis fac viros z mu-
lieres steriles qñ ex eo sociat aliq̄ pars mulieris.
Silr facit ab ortiuus s eunuchus. qm oibus his
est insita sterilitas z assimilāt sibi in hoc hoiez q
sibi associat ista intrinseca. Silr q volūt incitare

totus
z ppe
nditas
nunq
Leo est
axime l
ois. aut
iudar
alibus.
a z ma
a exter
mifiam
i. aut se
andaz
na ad
o dicit
maliter
ura aut
ndana.
accides
sterilita
tate vl
s z mu
lieris.
as his
oies q
citare

amozē. respiciūt. n. qđ aialius maxime diligit. z maxime in illa hora q̄ magis stimulat i amore. qz tūc in eo vigor magis in pmouendo ad amorem ex illo aialia accipiūt partes in q̄ magis viget ven⁹ z ille appetit⁹ sic sunt cor testiculi z matrix. Et exhibēt ea illi quā volūt intēdere masculus ad seminā exhibet testiculos Mulier vō ad virum exhibet menstruum aut secundinam.

Et qz hyrundo multū diligit vt dicunt phi. iō multum eligunt eam ad excitādum amorem.

Silr in hoc geneē turtur colūba z passet. maxime qñ capiunt amore siue venere. tunc. n. irrefragabiliter puocāt z inserūt amorem.

Silr qñ volūt facere loquacē a p̄pinqunt de ligna canis aut de corde. Luz aut volunt facere facundū aut delectabile associāt ei philomenaz. z vlr quācunqz vtutē. aut p̄prietatē naturales vident in aliquo entiu z naturaliu s̄m excessum suspicant assimilare aut pmouere seu inclinare dispositum ad illud p̄pter qđ sciunt firmiter q̄ pōt plus iuuare q̄ nocere. eo q̄ hz illō insitum a sua natura. Et omnis virt⁹ mouet ad tale q̄le est hz posse suuz. Et sic intelligo esse in rebus mirabilibus que audies. Et hoc dictum sit ad introducendum animum tuum.

Frit autor libri tegimenti q̄ qđā sunt manifesta sensibus in qbus nullā scimus rō

ne. et quaedam sunt manifesta ratione in quibus nullus sensus nec sensationes percipimus. Et in primo genere entium nulli credendum est nisi experientie: et non est experienda ratio nec neganda experientia. Et in secundo genere entium non est expectandum sensus quod sentiri non potest. Quedam igitur sola experientia sunt credenda sine ratione cum lateant homines. Quedam sola ratione cum careant sensibus: nam quis manifestam rationem nesciamus quod magnes trahit ferrum: ita tamen manifestat illud experientia quod nullus denegare debet: et quemadmodum istud est mirabile quod sola experientia certificat: ita in alijs deus homo extimare nec deus negare quod mirabilius: quis rationem non habet sed deus experiri quod caelestia mirabilia sunt lateatis. Et ex tanta diversis precedentibus quod humanus intellectus secundum plato. non non potest eas imitari: Magnes ergo trahi ferre carabere trahit paleam: et quaedam alius lapis trahit vitrum: Sic in entibus sunt mirabilia declarata per experientiam quam nullus denegare deus donec experitur illud secundum modum philosophorum quod illud inuenerunt: Nam dicunt philosophi quod palma est arbor et habet masculinum et feminam: cum ergo femina appropinquatur masculo: vides feias declinatam ad masculum et mollificantur folia eius et rami et declinant ad masculinum: cum ergo ad palmas videtur illud ligantur funes a masculo ad feias: reddit ergo erecta super seipsas quasi adempta sit masculo per continuationem funis virtutes masculi: quare et negas quod in hac sit reliqua res quam

3 sen
mo ge
entia: r
gentia.
duz sen
experie
Queda
nifestam
a tñ mai
r debz
experie
c d; ne
d; expe
uiversis
lato. nō
carabe
i: Sic l
pperie
r illud
icū pbi
ū q̄ scia
ad ma
eclināt
icāt fu
cipas
is vtu
rez q̄

luis proprietatib⁹ agūt donec per experientias cer
tificetur tibi certitudo ⁊ destruat flitas. **N**egoci
um at tuuz sup̄ illud qd̄ narrauimus in libris no
stris duoz rumor palat in regioibus: ⁊ qz vesti
giuz laudat apd̄ sapientes absqz experientia ipsius
cuius proprietates sumūt est inuidia ⁊ odiū: ex q̄ sp
pneit obligtas intellectus ⁊ iudicij in hore. **A**sd̄
ti tñ antiqz narrauerūt res mirabiles: tñ iā rece
ptas apd̄ vulgus ⁊ vificatas: **E**go narrabo tibi q̄
dāvt tu firmes mentez tuā sup̄ eas: ⁊ vt sit parata
credulitati eozū q̄ rō nō pōt q̄firmari fm̄ sensuz.
qz p̄dictuz in eis est adiutoruz.

Ex eis itaqz est q̄ filius messie dixit in libro
de animalibus. **S**i induit vestimētuz viri mlier fe
ta: deinde iduat ipsuz vir p̄us q̄ abluat ipsuz re
cedit ab ipso febris quartana.

Et in libro d̄ animalibus d̄ q̄ leopardus fu
git ex craneo hominis: ⁊ alibi: q̄ si carneū hois an
tiqui sepeliat in turri colūbarū aut pōat in ea ha
tāt ⁊ q̄scūt columbe ibi ⁊ multiplicāt dōec q̄strin
gāt in ea. **E**t in libro d̄ tyriaca galieni q̄ sp̄es
q̄ d̄ regulus est subalbid⁹ supra cuius caput sunt
tres pili: ⁊ qñ vidz euz aliqs morit statim: ⁊ qñ au
dit sibuluz eius aliquis vel aliquid moritur: ⁊ ois
bestia q̄ cōedit ex eo mortuo etiā morit. **E**t dixit
aristotiles q̄ vbi fit estas sex mēsis silr h̄yems
est fluui⁹ in q̄ inueniunt viperē: qz p̄rietas est vt

minq̄ videāt q̄ si moriantur: et nō faciunt hoc nisi
dum viuunt cuz vō s̄ mortue nihil nocent. Et in
geniauit aristo. cuz alexā. vt recipiet speculū ma-
gnuz et ambularet cuz eo vsus eas: et cuz respere-
rerint se ipsas in speculo mortue s̄. Fuit ḡ q̄bus-
dā incredul⁹ s̄mo arist. Nā Auicēn. instās Ari-
sto. si aliqs vidit cuz mortu⁹ est. An nō est vitas
i n̄f̄mōe. Et dixerit si aliqs acciperet d̄ lacte mlie-
ris lactātis v̄ginez suā q̄ est ab ymatu et pōat̄ in vi-
treo vase et sepiliat̄ vel suspendat̄ in turr̄ i ap̄d̄ in-
troitus columbar̄ et exituz habitāt et mltiblicant̄
columbe in ea dōec sint innumerabiles: Et dixe-
runt q̄n os hois mortui suspendit̄ in aliq̄ iuuat a
q̄rtana: et si suspendit̄ os hois mortui super illum
q̄ p̄q̄ritur de ventre suo sanatur. Et dixerunt: si
dentes pueri in p̄mis cuz cadunt suspendat̄ ante
q̄ veniāt ad terrā et ponat̄ur in lamina argenti et
suspendat̄ super mlieres eas p̄hibent impregnari
et parere. Et in libro Leopatre q̄n mulier acci-
pit omni mense de vrina mule pōdera duo et bi-
berit ipsa nō cōcipit. Et in lib. decoratiōis: accipe
quantitates fabe de alcith et in funde ipsaz in vri-
na mule: et da mlieri ad potādū et nō cōcipit. Et
dixit Alexā. q̄n accipitur aliquit d̄ ymbilico infā-
tis q̄ egreditur et incidit̄ et pōitur sub lapide anuli
de argento aut auro: tunc ei q̄ nescit euz nō adue-
nit colica passio penit⁹. Et dictuz est q̄ si ligetur

semē acetose in pano ⁊ suspēdat sup tympanum
sinistrū non concipit donec permanet super ip̄s.
Et dixit galie. q̄ q̄n folia acetose comedunt
soluūt ventrē. Et q̄n bibit semē eius soluit ven-
trem. Et dicitur q̄ radix acetose suspensa super
habentem scrophulas iuuat ip̄m.

Et dicūt p̄bi q̄n vis vt redeat bestia ad hospī-
tium suū lene frontē ei⁹ cū cepe squilla ⁊ redibit.

Et arist. dixit i li. d. aialibus. Si ponat aliqs
cerā ⁊ tritā sup cornua vituli vaccarū vadit cū eo
vbicūq; vult sine labore. ⁊ si i ungat aliqs cor-
nua vaccarū cū cera ⁊ oleo aut pice recedit. do-
lor pedū earū. Et si qs delinuerit caput thauri
oleo rosarū apostemat caput ei⁹. Et si liniatur cū
eo caput vacce morit. Et si aliqs vn̄xerit linguā
boū cū sepo aliq̄ nō gustāt cibū nec comedūt. sed
prius moriunt fame nisi abstergat cū sale ⁊ aceto
Et si qs inūgit anū galli cū oleo nō calcet galli-
nam nec pōt. Et si qs vult vt nō vociferet gall⁹.
caput eius inunge oleo ⁊ frontem.

In libro archigenis d̄r q̄n cauilla leporis su-
spenditur sup euz q̄ patitur colicā cōfert.

Et dixit Aris. qui sedet super pellem leonis
recedunt ab eo emoroide.

Et dixerūt p̄bi si annularē abortiui suspēdit
sup se mlier nō concipit donec p̄manet sup ip̄am.

Et q̄n bibit mulier vrinam arietum nunq̄

b

zicipit. z qñ bibit sanguinem leporis nõ concipit.
Et si sterẽ leporis suspēdat sup mulierẽ non
zicipit donec pmanet sup ipam. Et origanũ mō
tanum qñ teritur z pulverizatur super locum for
micarum dimittunt formice locum suam.

Dixerunt phi. Si suspendat caput capre su
per illũ q patit scrophulas sanatur p ipm. Et õz
in libro decoronationis. accipe myrrham z line
pollicẽ pedis dextri tui cũ oleo de palestina tritã
nã tũc tu cõcubes dũ illud pmanet sup pollices.
Et õz ibi q si tu accipis fel hirci z adib z exicca
vtraqz. deinde tere ea. z calefac ambo cuz puro
oleo z line cum ea priapum in circuitu hora col
tus. z nullum alium expectet preter te.

Dicunt etiã phi. Si accipiat mediũ pondus
.iij. illius. z. v. ex duobus testicul vulpiũ. z ex fel
le galli z pmisceat vtraqz z portet ea cõtinue tri
bus diebus in vulua si in die q̄rta futuat eaz vir
impregnabitur a masculo.

Si suspendit cauda Adib supra p̄sepe vacca
rũ aut pecudũ nõ a p̄pinquabit luppuz dõec pma
nebit illic. z si suspendit cauda lupi. aut pellis. aut
caput supra p̄sepe nõ comedent boues nec be
stie aliquid. Et si inungit se mulier sepe vrina
adib nunq̄ concipit.

Si vis vt mulier nõ corzũpat nec q̄rat viros.
Accipe priapuz lupi z pilos palpebraz eius z pi

los q sunt sub barbaleus z obure illud totū z da
ei in potu ipa nesciēte. z nullū aliū volet. Et di-
xerunt qñ mulier non vul viz suū. tunc accipiat
vir eius aliqd desepo hircorū mediorū inter par-
uos z magnos. z liniat cū eo priapuz suū z coeat
ipa. n. amabit eū z nō coibit postea cuz aliqbus.

C Et dixerunt q testudo qñ venenat comedit
origanuz z sanatur. z iō sciūt q origanū succubu-
it cū veneno. **D**z etiā q mustela qñ venenatur
a serpente comedit rutaz z sciunt ex hoc q ruta
est contrarium veneno serpentum.

C Et mus suppositus puncture scorpionum li-
berat. qz contrarius z nihil timens eum.

C Dicunt pbi q si qs extraxerit calcaneū mu-
lieris mustele ipa existente viua z suspēdatur su-
per mulierem nō cōcipit donec maneat sup eam
z quando remouetur impregnatur.

C Et inuenerunt pbi q si aliq mulier est sterit
qñ apponunt rez facientes steriles mulier fit non
sterilis z econuerso.

C Si accipiat duo testiculi mustele z stringant
z ligant in crure mulieris. z habeat eos secuz mu-
lier nō cōcipit. **E**t dz q qñ spōgia pūcit in vino
mixto aq. deinde extrahit z restringit z exprimit
egredit aqua ex eo z remanet vinum. z si non est
mixtum nihil egreditur.

C Dixit Tabariensis q si suspendit lapis spō-

h z

gie in collo pueri q̄ tussit tussi uehemēti sedatur
tussis ei⁹. Et q̄n̄ intromittitur in caput asini aut
anum scarabeus sincopisat ⁊ non vertitur dōec
extrahatur ab eo.

C Et si hō comedit lentes ⁊ mordeat nō sanaf
morsas. Et q̄n̄ intromittitur in anum arietis al
tis siue alcit cadit lana eius

C Dicitur etiam q̄ si ligetur aliquis lapis cuz
cauda asini. non rudet nec ruget.

C Si accipiant pili asini q̄ sunt iuxta priapuz e⁹
⁊ dent alicui in potu triti cū vino. cui vis incipit
statiz pedere. Sili si aliqs accepit oua formicaz
⁊ p̄trinerit ea ⁊ piccerit in aquā ⁊ dderit ea in po
tu cui vis statim non cessat pedere. Similiter fa
ciunt cum vino.

C Et dī q̄ si feceris anulum ex vīrga myrti re
centis. ⁊ intromisceas in ipsuz anularēz digituz
sedat apostema sub ascellis.

C In libro Aristotelis radix iusquiami albi q̄n̄
suspenditur sup patientē colicā cōfert ei. Et quā
do haureat ⁊ nitrū falsum ponitur in vase ⁊ poni
tur sup ipm acetum. bubit fortiter absqz igne.

C Dicit etia in libro Hermetis quādo p̄scitur
semen porri sup acetū. recedit acetositas eius.

C Helbinus dixit q̄n̄ accipis albumen oui ⁊ a
lumē ⁊ lenis cū eo pānuz ⁊ ipm abluis cū aq̄ sal
ficca eum prohibet ignem comburere.

Et dixit ali⁹ qñ accipit arsenicus rubeus et alu-
men et teruntur et efficiuntur cum succo sempuive
et felle thauri et linit cum eo homo manus suas. deinde
de accipit ferrus ignitus non comburiti ipsi. Sicut si
accipiat ex magna et alumie iamem et talo et ace-
to forti et altea et strueris ea stritioe bona: et linit
cum ea manus non ledit eas ignis.

Et dixerunt in carabe quoniam multus teris ipsi et
sufflas versus lampade cum sufflatorio. inflamatur ex
eo ignis magnus. et ab eo nihil tactu comburitur

Et quoniam volueris ut quae sunt in palatio videantur ni-
gri. Accipe de spuma maris et calcanto et permisce
ea sicut. deinde humecta cum ea liciniu et illumina cum
eo lampades. Quoniam vis ut quae sunt in palatio videan-
tur sine capitibus. accipe sulphur citrinu cum oleo
et pone ipsum in lampade et illumina cum eo et pone
illud in medio hominum et videbis mirum.

Et iterum dixit Belbinus quae posuerit portula-
cam super lectum suum non videbit somnium
nec visionem penitus.

Et aristoteles dicit quod equae quoniam odorant fumum lampadis
extinctae abortiunt et indignantur. Et sicut hoc ac-
cidit quibusdam mulieribus pregnantibus.

Et dixit aristoteles quod si quis ingeniatur camelus coire
cum matre sua. et ipse patitur illud ipse persequitur eum
donec interficit eum. Et si ingeniatur equus ascen-
dere matrem suam et patitur illud interficit seipsum

z necat intendens ad hoc.

Et dixit Tabariensis. si accipiatur rasanus z cōficiatur vñ accipiatur ex eo ps cuius sit magnitudo z suspēdat. s. mulierē post ptū egreditur scōina.

Et dicunt p̄bi q̄ si submerges muscas in aq̄z vident mortue. z si sepeliant in cinerē resurgunt itez. Et qñ submergis Bombor moritur z roretur sup ipsuz acetuz: viuificatur. Et tñ sepel sca rabeum in rosis moritur. Et si sepelis in stercore viuificatur.

Dixerūt z p̄bi q̄ qñ pēne aqlaz ponuntur cū pēns alioz aialū. q̄burūt illas z mortificāt eas sic ipse est vincēs in vita sua oēs aues z dñans. pēne aqlarū sunt p̄niciose oibus pēnis. Et dicūt p̄bi q̄ si pōitur in aliq loco pellis ouis cum pelle adib. corrodit z p̄sumitur. Et q̄ induit pannū ex lana ouis quā cōedit adib: nō cessat ab eo p̄uritus donec iduit eū. Et si acceperis piluz eq̄ z extenderis ipm hostiuz domus nō ingreditur hostium illud signifex donec super eo stat pilus.

Et si suffumigas domū aut locuz p̄nlmōe asini mūdas euz ab ol serpente z scorpione. z sciūt p̄bi ex hoc q̄ vñ. in veneno.

Tebariens̄ etiā dixit. si lingua vppupe suspēdatur super patiētes obliuionē reddit eū memorem. z suffumigato euz pēnis eius expellit demones z alienationes.

Et lib. Cleopre dicitur. si mulier non delectatur cum viro suo accipe medullam lupi de pede sinistro portata eas et nullus diligit nisi te. Et dicitur. quando accipitur coram strutionis masculi sinistra et bulitur cum oleo deinde liniuntur cum eo origines pilorum nunquam renascuntur.

Et dicitur architas. si accipiatur cor dum vivit et suspendatur super patientem quartanam eradicat eam.

Et spoliuz serpētis quā stringitur super anchā mulieris accelerat partum. sed cum parit illico remoueantur.

Dentes oīum serpentuz quā eradicat eos dum vivit suspēditur sunt quartanarium tollunt ab eo quartanam. Et si suspendatur serpens super dolentem dentem. pdest. et si serpens occurrit pregnantī abortit. et si occurrit ei dum parit accelerat partum.

Et dicunt. si acceperis caninū dentē cocodri li ex palato eius superiore sinistro. et suspēdis eū supra febricitatē. sanat et non redibit ad ipsū unquam. Et dixerūt quod leo terretur ex gallo albo. et leo iterum timet ignem.

Et qui iungit cum sepo renū leōis non timent iter bestias. Et omnes bestie terrentur ex leone. Et qui linit corpus suum cum stercore leporis terretur ab eo lupi.

Et si teritur arsenicuz citrinuz et admiscetur

lacti si cadit super ipsuz musca que nō moriatur.
¶ Si acceperis dextruz pedē testudinis ⁊ suspē
dis ipz super dextruz pedē podagriei confert ei.
¶ Silr si sinistz sinistro. ⁊ sic man⁹ eius ⁊ fert ma
nui ⁊ digitus digito. Et si accendatur ignis corā
ernioso ex viridibus lignis ficulneaz crepitāt te
sticuli eius.

¶ Et in libro Hermetis. oculi vrsi ambo q li
gantur in pāno lini super adiutoriuuz sinistruz re
mouent qrtanā. Et dō q si lupus videbit hoiez
⁊ ipē nō videt euz stupefit hō ⁊ timet ⁊ raucescit.
Et iō si qs gerit oculuz lupi iunat ad victoriā ⁊
ad audaciā ⁊ depellationē ⁊ timorē aduersarij.

¶ Et dō q si fiat anulus ex albis vngul asini q
iduit ipum epilēticus nō patitur epilentiam.

¶ Et dixerunt qñ vis ne apoziment musce do
mo. tunc pone ⁊disim ⁊ oppiaz in albedine cal
cis. ⁊ inde albifica domuz cuz ea ⁊ tunc nō ingre
dientor musce penitus.

¶ Et qñ vis vt narret tibi mulier vl' puella tua
oia q fecit. accipe cor columbe ⁊ caput rāe. ⁊ exic
ca vtraqz ⁊ tere ⁊ pulueriza super pectus dormi
entis ⁊ narrabit oia q fecit. Cum vō cui gilaue
rit exterge illud a pectore ne alenetur.

¶ Et dicunt q si qs suppōit adamātem capiti
mulieris dormiētis. manifestat si ē adultera. qñ
si sic est resilit territa delecto. ⁊ si non amplectis

riatur.
s: suspē
nfert ci.
fert ma-
nis corā
epitat te

tur viz suum cum grandi dilectione.

¶ Et dicunt q̄ pellis asini q̄n suspenditur su-
per pueros. prohibet eos terreri.

¶ Et dicit architas q̄ si accipiat cerumen auris
canis sinistre ⁊ suspendat febricitantib⁹ piodice
confert multum. maxime q̄rtane.

¶ Et dicūt p̄hi q̄ aliq̄ spēs vel idiuiduū q̄ nun-
q̄ habuit egritudinē ⁊ fert oī egritudinē. ⁊ cui nū-
q̄ affuerit dolor aliquis. succurrit ⁊ sanat homi-
nem ab illo.

¶ Et si suspendit spuma maris sup corā mulie-
ris sinistrā accelerat partū ⁊ q̄n suffumigat dom⁹
cū vngula muli sinistra nō remanēt in ea musce.

¶ Et q̄ suspēdit cor vppupe. aut oculū aut cele-
brum supra se ad colluz suam confert oblivioni
⁊ subtiliat intellectum hominis.

¶ Si mlter n̄ pōt ⁊cipe accipe cōnu ceruinū pul-
uerizet ⁊ misceat cūz felle vaccino. teneat muli-
er sup se ⁊ coeat ⁊ statiz concipiet.

¶ Seta de cauda eque posita super ostio nō per-
mittit intrare zanzalas.

¶ Dens pulli vnus āni positus in collo infan-
tis facit eos puocare dentes sine lesione.

¶ Dens eque positus super caput furentis. sta-
tim liberat eam.

¶ Si mulier nō p̄t concipere detur ei nescienti
lac iumentī. ⁊ ea hora coeat ⁊ statim concipiet.

Canguis equi suffumigatus in domo effugat
mures Idem fit ex vngula muli.

CAt tota aq̄ calida exeat de caldario. attramē
tum. i. terra frācisca cū pice. pice i aquā. z tota exi
bit. **A**t ignis de aq̄ exeat. testaz oui accipe z sul
phur viuum tritum impone z calcez z claude fo
ramen z mitte in aquam z incenditur.

Et dicitur q̄ si ponatur cāphora super aquā
accenditur z conburitur in aqua.

CAt aues māibus sprehēdas. accipe grana q̄
uis in fece vini z in succo cicute valde imbibita z
obijce ad aues omnis auis que inde gustat inea
briatur z perdit vires.

Si q̄ mulier te ligauit maleficijs ad amorem
suū. z vis illud dissoluere. accipe camisiā suā
z per capicium eius minge foras z per manicā
eius dexteram. z non curabis de ea.

CAt mulier cū aliq̄ adulterare nō possit. inci
de de capillis eius z puluerē illoz tibi super fe
retrum sparge. ante tñ unge feretrum cum mel
le. z mox coeas cum muliere. z cum volueris sol
uere ex tuis capillis fac sistr.

Et dicunt si aliq̄s inungat lacte asine cōgre
gabuntur in eo omnes publices domus.

Litteras que nō legūtur nisi de nocte. Cū fel
le testudinis scribe aut lacte ficus si ponantur ad
ignem. aut cum aqua vermīs lucentis de sero.

T Si accipiantur multa albumina ouorum de gallina post mēsem fiunt vitruz. z dura vt lapis z ex hoc tle sit topacius sophyficatus si prius cū croco vel terra rubea liniatur.

T Si r spuma que iuenitur circa testiculos cerui vel eq vel asini fatigati. admisceat cū vino. z il lud vinum detur alicui potationi abhorrebit vinum per mensem.

T Et si habuerit plures anguillas in vase vini z dimittat in illo mori si qs biberit ex illo abhorrebit vinum per annū. z forte semper.

T Et dī q si accipiat funis aliq cū q suspendit fur vel suspensus ē. z aliqntulum palee quā turbo veti in aere suspēdit z ponat in olla z misceat cū alijs ollis. illa oēs alias frāgit. itē accipe aliqntuluz p̄dicti funis p̄oe i instrumēto cū q mittit p̄nis in furno. qñ ille q mittere dī in furno mittit z nō poterit immittere sed extra exiliet.

T At hoies videantur sine capitib⁹. accipe spoliū serpentis z auripigmētū z picē grecā reupōticū. z cerā nouaz apū z segimē asini z tere oīa z mitte in rudi olla plena de aqua z facias bulire ad lētuz ignē. z p̄ ea dimitte frīgescere. facias ce reuz z oīs q illuminabit eo videbit sine capite.

T At hoies videant h̄re q̄rālibz aīaliuz capita accipe sulphur viuū z litargiz z istis sil pulueri zatis sparge in lampade oleo plena. habeantqz

candelaz de cera v̄ginea q̄ pmixta sit cū fece illi-
us aialis cui⁹ caput vis vt videat h̄re tenēs can-
delā accēfaz de lampadis igne. ⁊ da bibere vinū
cū valdimonie. ⁊ illi q̄ inde potabunt videbunt
se habere caput animalis.

CAt hoies videat h̄re vultū canis. accipe adi-
pē de aure canis. vnge ex eo paz de bōbicino no-
uo pone in lāpade noua de viridi vitro ⁊ pōe lu-
cernā inter hoies ⁊ cernūt vultū canis.

CAt hoies videant h̄re tria capita accipe de pi-
lis asini mortui ⁊ fac funiculū ⁊ sicca ⁊ sume me-
dullā de osse principalis dextri hūeri. ⁊ misce cū
v̄ga v̄ginea. ⁊ in line funiculū ⁊ pone sup limina-
ria domus. ingredienti domū tria capita habe-
bunt. ⁊ q̄ in domo sunt intrātibus asini videbūt.

Si vis vt caput hois caput asini videat. tolle de
segimine aselli ⁊ vnge hominez in capite.

CSi vis vt pullus aut res alia saltat in disco.
accipe argenti viui ⁊ puluerē calamite ⁊ mitte in
ampullā vitreā sigillatā. ⁊ illā pone intra rē cali-
dam. qz cū fit argentū viuū calidū mouet se ⁊ fa-
cit eam saltare.

CSi vis vides q̄ alij nequeūt. accipe sel de ma-
sculo catto ⁊ adipē galline oīno albe. ⁊ admisce
insil. ⁊ oculos tuos inunge ⁊ vidz **S**i vis itellige
re voces auū associa tecū duos socios in qnto ca-
lēdas nouēbris ⁊ vade in qōdā nemus cū cāib⁹.

q̄si ad venādā z illā bestīā quā primo inueneris
defer tecū ad domū z p̄pa cū corde vulpis. z sta
tim intelliges voces auīuz vel bestīaz. Et si vis
vt aliquis intelligat oscula eū z intelliget s̄l̄r.

C Si vis soluere vincula vade in siluā z p̄spice
vbi picanidū habuerit cū pul. z qñ eris ibi ascen
de ad arborē z foramē eius circūliga q̄cūqz vis.
qz cū videt te vadit p̄ qdā herba quā pōit ligatu
rā z statiz rūpit z cadit herba illa in terraz super
pānum quem debes posuisse sub arboze z tu sis
presens z accipe.

C In nido vppupe est qdā lapis q̄ est diuersorū
color. defer tecū ipm z eris inuisibilis.

C At hō semp eunuchus sit. accipe ex v̄miculo
qui in estate lucet z da ei bibere.

C At mulier p̄fiteat q̄ fecerit ranā aq̄lem cōpre
hēde viuā z tolle eius linguā. z remitte illam in
aquā z pone illā linguā sup ptem cordis femine
dormiētis. que cuz interrogat v̄a dt.

C Si vis aliquem terreri in somno. capiti eius
suppone pellem symie.

C Si vis capere talpā. pone in foramie eius ce
pe vel porrū aut alleū z statim egrediet sine viri
bus. Serpēs nō accedit ad alleuz. nec canis gu
stat aliquid tinctuz cum alleo z si someat.

C Suffumigatio quam cuz feceris videbuntur
oēs in forma elepbātuz qui sunt in domo z equo

rum magnoz. Accipe speciem que dicitur Alca-
chengi et cōtere et confice ipsam cū aliqñtulo pin-
guedinis delphini. et fac ex eo grana sicut citri.
Deinde sumiga ex eis super ignē stercoreis vac-
ce que mulget. Et nō sit in domo loc⁹ ex q̄ egre-
diatur fumus nisi porta. et sit lar sub terra deint⁹.
Nam oēs q̄ sunt in mansione videbunt q̄si ipsi
sunt hoies magni in formis equoz. elephantum
et est mirabile valde.

¶ Suffumigatio alia. quā cuz facis vides foris
virides. et multi formes et mirabilia infinita. que
p̄ multitudinem non discernūtur. Accipe Timar.
idest Vermiliuz et lapidē Lazuli et pulegiuz mō-
tanum. et pulueriza totuz. et cribella illud et confi-
ce illud cum pinguedine delphini. vel equi vel
elephantis fac grana in modicuz ciceris et sicca i
ymbra et suffumiga in eo quando volueris et fiet
quod dictum est.

¶ Suffumigatio ad videndū in somno quod fu-
turuz est de bono et malo. Accipe sanguinez asi-
ni congelatum et lupi ceruni pinguedinem et sto-
racem aggrega totum ponderibus equalibus et
conficiantur et fiant grana et suffumigetur cuz eis
domus. Tu enim videbis in somno tuo qui nar-
rabit tibi omnia. ¶ Modus faciendi licinium
quō quando accēdes videbis hoies in quacūqz
forma volueris. Accipe oculos bubonis: et ocu-

los piscis q dicitur affures: z oculos piscis q dicitur Li
binitis: z fel lupoꝝ. **C**ōtrita ḡ ea manibus cōmis
scēdo: z pone ea in vase vitreo. **C**ū ergo vis opa
ri eum. Accipe adipez cuiuscūqz vis bestie q fiat
hoc in forma eius: liquefac eā z pmisce cū illa me
dicina: z inunge cū eo licinium qdēūqz vis: deinde
accende ipsum in medio edis videbūtur enīz
homines in forma illius bestie cuius pinguedinē
accepisti. **L**icinium aliud vt hoies appareant in
forma angelloꝝ: Accipe oculos piscis z oculos si
loe. id est frāgentis ossa z cōtrita eos manibus
maleando z pone eos in vase vitreo septem die
bus: deinde pone in eis aliquid de oleo z illumi
na cū eo in lāpade viridi: z pone ipsuz corā homi
nibus q sūt in ede: ipsi enim videbunt se in forma
āgeloz z igne accenso.

Licinium aliud faciens appare hoines nigras
faciez: accipe lāpadē nigrā z funde sup ipsā olleū
sambucinū vel argentū viuū. z funde in illo oleo
vl argento viuo ex sanguine flebotomatiuz. z po
ne in illo sanguine sambucinū vel argētū viuū.
Aliud sit liciniū. ex pānis mortui aut ex pānis ni
gris: z accende ipsuz in medio edis. **N**ā tu vide
bis ex hoibus mirabilia quando videbunt se ad
inuicē cū illis formis. **L**āpas mirabilis in q ap
parēt res quantitates terribilis habens in manu
virgā z territat hominem. **A**ccipe ranā viriden

z decolla eā supra pannū exequiaz viridē: made
fac ipsuz cū oleo sambucino z pone ipsuz liciniū:
z illumina cū eo in lampade viridi: nam tu vide-
bis nigrum stantē: inter cuius manus erit lāpas
z mirabile.

Lāpas qua cū aliquis tenet in manu nō videt
aliquos eorū qui sunt ibi z qui fuit post ipsum vi-
debit t tū. Accipe piscem qui dicitur *Delphin*
deinde accipe pannū lini aut funeris z sparge su-
per ipsuz aliquid ex zimar: deinde funda super il-
lud ex illa pinguedine liquefacta *Deinde strin-*
ge manum super ipsuz: z inuolue pannū: z fac ex
eo liciniū *Deinde accēde ipsuz in lāpade eris vi-*
ri dis: z fiet qd tibi dixi.

*Lāpas alia faciēs apparere hoies in forma feda
z terrētur inuicē hoies z faciunt ipz fingentes de
monez: accipe pilos ex cauda canis nigri i quo nō
sit albedo z aliquid ex pinquedine eius liquefac
pinquedinem: deinde accipe pānū exequiaruz z
fac deinde liciniuz: deinde line ipsuz cuz eo qd fe-
cisti z illumina ipz cuz lāpade viridi cuz oleo sam-
bucino z accende ipz in domo z nō sit tibi liciniū
pter ipsuz z videbis mirabile *Liciniuz pulchruz
vt domus videatur tota plena serpētuz z imagi-
nuz donec liciniuz permanet accensuz accipe pin-
quedine serpentis nigri z spoliuz serpentis nigri
z pānuz exequiaruz z fac liciniuz ex illo pāno. de**

inde line ipsum cum illa pinguedine. z pone spo-
liuz serpētis in ꝓcauitate ei⁹ z illumina cuz oleo
sambucino in lāpade viridi aut nigra. Aliud li-
ciniuz q̄ qñ est accensum z infundit sup ipsuz aq̄
in ualescit z qñ oleuz extinguit. accipe calceꝝ quā
nō inuenit aq̄ z pmitte eā cuz eq̄li pōdere sibi ex
cera z medietatis ei⁹ ex oleo balsami z napta ci-
trina cuz eq̄li sibi ex sulphure fac liciniuz ex ea z
roza super ipsum aquam z accendetur z roza su-
per ip̄m oleum z extinguetur.

Licinium aliud qđ cuz accendit oīa videntur
alba z argētea. accipe lacertā z abscinde caudas
eius z accipe qđ exit qz ē sile argēti viui. Deinde
accipe liciniuz z madefac cuz oleo z pōe ipsuz in
lampade noua z accēde domus eius videbitur
splendida z alba vel deargentatum.

Opatio lampadis z mirabil quā q̄s tenuerit
nō cessat pedere dōec dimiserit eā. accipe sangui-
nez testudinīs ericca ipsum in pāno lini. z fac ex
ip̄so liciniuz z illumina ipsuz in lāpade da ipsum
cui vis z dic illumina. naz ip̄e nō cessabit pedere
donec dimiserit illud. z est mirabile.

Lampas que cuz accēditur in loco ranaz nul-
la sonat sed oēs silent donec fuerit accensa. acci-
pe pinguedinē cocodrilli z cōfice ipsaz cum cera
albificata in sole z fac ex eo liciniū. z illumina cuz
eo i loco vbi s̄t rāe. z cū viderit istō statī tacebūt.

Lāpas alia cuz accēditur vidēt se iucez astā-

tes sic imagines et lapides . accipe zinniat et tere
bñ. et accipe panus funeris et madesac ipm cum pin
guedine piscis aut cum oleo sisamino puro pone
ipsas in lapade viridi. et pōe sup ipsas ex illo me
dicamine q̄trito rē. parua. et fit mirabile Liciniū
qđ cuz accenditur nō cessant saltare: et gaudere et
isanire gaudio et maxime mulieres. et accipe san
guinez leporis et sanguinē cuiusdā auis q̄ dī So
lon. et asstatur turtum et equale medietatis ei⁹ ex
sanguine turturis maris: Infunde ḡ in euz licini
um. et illumina cuz eo in medio domus in q̄ sunt
cātatrices et puelle. et est mirabile et probatum.

C Si vis facere qđ in stratu hoīs appareāt pedi
culi scaturientis vt nō possit hō dormire tunc pij
ce in lecto eius pōdus vncie vnius vel medie al
cabēgi. et si acceperis pilos asturis fiet inde licini
uz qđ qñ accenditur vidēt se iuicem oēs infirmos
ex vebemētia infirmitatis et extenuationis.

Accipe locustā citrinā et ericca ipas et tere et pone
in pāno exegaz et incēde ipsas oleo sambucio. in
q̄cūqz loco fueris erit qđ tibi dixi. et mirabile.

C Qñ vis vt videaris tot⁹ ignit⁹ a capite vsqz
ad pedes et nō ledaris. accipe maluauiscū albū et
fice cū albumine ouoz. deinde line cū eo corpus
tuuz et dimitte donec exicceit. et deinde line te cū
alumie. et postea pulueriza sup illd. sulphur sub
tile. inflāmat eniz ignis in eo et nō ledit. et si facis
sup palmā poteris tenere ignez sine lesione.

¶ Si vis vt res p̄iciatur i ignē z nō cōburatur
accipe gluten piscis ptē vnā z aluminis equale il
li p̄misceatur totū z fundat sup ipsuz acetū vini
z cōficiatur cum eo quicquid vis proiece in ignez
line cum hoc linimento non comburetur.

¶ Si vis facere ōriū scz imaginez aliquā hoīs
aut alterius z qñ pōit in aq̄ accēdit z si extraxeris
eā extinguetur. accipe calcē nō extinctā z p̄misce
eā cuz aliq̄ntulo cere: z oleo sisami z napta. i. ter
ra alba z sulphure z fac ex illo imaginem. nam
quando tu rozabis aqua accendetur ignis.

¶ Si vis facē vt qñ ap̄is man⁹ tuas sup lāpa de
extinguat lumē z qñ claudis eas sup eā accēdit z
nō cessat illud facere. Accipe speciē q̄ d̄r spuma i
da tere eā z deinde cōfice eaz cū aq̄ cāphoze z li
ne cū ea manus tuas deinde ap̄i eas in facie lam
padis delebitur lumē ei⁹ z claude z reaccēditur.

¶ Si vis videre rē submersam et p̄fundā in no
cte. z nō occultetur tibi plusq̄ in die: z legis libros
de nocte nigra. Ange faciē tuā cū sanguine vesp
tilionis. z erit quod dico. Si vis albificare aliqd
suffumiga illud sulphure.

¶ Si vis vt arbor citri p̄iciat oēs fructus z ca
dant Accipe qnqz ptes sulphuris citrini z qnqz
nigri. z duo albi z cinabziuz. tere oia z p̄misce z
suffumiga z cadent omnes fructus z forte sic est
in alijs arboribus.

¶ Si vis statiz iterficere serpētez. accipe ex ari

stologia rotūda q̄ntuz vis z tere illā bñ z accipe
ranā siluestrez vel cāpestrez z p̄tere ipsaz z p̄mi
sce eā aristologie. z p̄oe cuz eo aliqd ex incaustro
z scribe cum eo in carta aut aliquod quod plus
amas z projice ad serpentes.

C Si vis portare in manu tua ignē vt nō offendat.
accipe calcē dissolutā cum aq̄ fabaz calida z
aliq̄ntuluz magrēcul z aliq̄ntulū maluausci. z p̄
misce illud cū eo bñ. deinde line cuz eo palmam
tuā z fac sicari pone in ea ignē z si nocent.

C Dicunt p̄bi calx talc nō cōburit in igne z glu
ten piscis saluat ab igne z alumen iamenū z san
guis salamādre z fuligo furni vel lebetis. q̄n̄ igr̄
ex istis oib⁹ aut q̄busdā fit linimentū nō offendit
ignis albumē oui z maluauscū hñt inuamētū i h⁹

C Si vis vt tota dom⁹ appeat plēa sp̄ētibus. ac
cipe de pinguedine serpentis z paz sal in ea p̄oe
z accipe p̄anū exequiaz z icide ipsuz in quattuor
frustra z deinde pinguedinez i frustra z pone ip
sam in oi p̄ano z sic facias q̄ttuor licinia z accēde
ea in q̄ttuor angulis domus cū oleo sambucino
z in lampade noua z fiet quod dixi.

C Liciniū qd cū accēdit i domo videbis res vo
lātes virides vt passerēs z aues. accipe p̄anū ex
gaz recentē z p̄oe i eo cerebuz auis z p̄enas caud
ci⁹ z iuoluēdo fac ex eis liciniū. z p̄oe ip̄z i lāpad
noua viridi accēde ip̄az i domo cū oleo oliue z q̄
res erūt i domo sient virides valde z videbit q̄si

accipe
r qm
austro
i plus

offens
alida
isci. r p
almam

e r glu
r san
qm igi
fendit
u i b
us. ac
ra pde
attuo
me ip
accede
uano

es vo
u ex
caud
apad
ic r q
l qd

volēt aues viride z nigre. **U**t dom⁹ videat tota
viridis z plena spētib⁹ z imagibus timorosis.
accipe cutē spētis z sāguinē alteri⁹ spētis masculi
z adipē alteri⁹ spētis z aggrega illa tria z pde ea
pāno exegaz z accēde ipz i lucerna noua. ¶ **S**i
vis facef cādelā l liciniū q cū accēdit agitaf zābu
lat. accipe cutēz lupi et cutē cāis z fac ex vtrisqz
liciniū z accēde ipz cū oleo oliue z statim mouebit.
¶ **Q**uivis accēder lucernā ex q valde tēt eā. ac
cipe pānū lini nouū albū z fac ex eo liciniū z pde i
pcauitate ei⁹ cutē spētis z sales grossū z facia ipz
oleū oliue. z da cui vis z statim cū accēderit ipz tre
pidabit. z tēbit valde. ¶ **D**icūt pbi q sinciput
ē pzia ps capitis z ex sincipite hoīs paz p⁹ mortē
gnaf vms cūqz ptereūt ei dies. vij. vmes illi sūt
musce z p. xiiij. dies sic dracōes magni qz vn⁹ si
momorderit hoīez moriet statim q si tu accepis ex
eo z coxeris illd cuz oleo z feceris ex eo cādelaz i
lucernā eris cū licinio ex panno exegaz videbis
ex eo rez magnā z formas q narrari nō pōt cum
tore forti. ¶ **E**xpimētū mirabile qd fac hoies
ire i ignem sine lesione. vel portare ignem vel
ferz ignitū sine lesiōe i māu. **R**ecipe succuz bis
malue z albumē oui z semē psilij z calcē z pulue
riza z qfice cū illo albumie oui succuz raffani cō
misce. ex hac qfectōe illinias corp⁹ tuū vl manū
z dimitte sicari. et postea itez illieas. et p⁹ hoc
poteris audacter sustinef ignē sine nocumento.

CSi aut velis ut videatur ardeat illud linitum asperge
de sulphure vino bene pulverizato et videbitur comburi
cum accedet sulphur et nihil ei nocebit. si flammam calidam
deleat quod quod tunc in manu colophoniam vel picem grecam isus
flaueris subtilissime tritam mirabiliter augere ignem et usque
ad domus porrigit flammam. **U**t ignem illesum portare
possis cum aqua fabarum calida calx dissolvatur. et mo-
dicum terre rebee de missina. postea parum maluanum
siccum adicias quibus isus tritum vel zmyrtis palmam illi-
nias et de siccare permittas. sic. n. ignem quilibet illesum por-
tare poteris. **A**quam ardentem sic facias. recipe vi-
num nigrum spissum potens et veterum et in una quarta ipsius
distillabis vine calcis sulphuris vini subtilissime
pulverizati tartari de bono vino et salis cois albi
grossi. pro ea partes in cucurbita bene lutata et de super po-
sito alabastro distillabis aquam ardentem quam suam debes
in vase vitreo. **I**gnem strecurum sic facias. recipe sul-
phurem vinum tartarum sarcocollam picolam sal coctum pe-
troleum et oleum cois fac bulire bene. et si quod in potest in eo
accedit siue lignum siue ferum. et non extinguit nisi vria
aceto vel arena. **S**i vis facere quod cesset omne mira-
bile respice alias causas scilicet agere sufficiens etiam patien-
tem. quoniam si utrumque respicis non miraberis. quia videbitur
tantam aptitudinem esse in una sufficiencia alteri quam non facit
admirari. quoniam. n. vides quod aqua frigida accedit ignem
et non extinguit ipsum. si tu respiceres causam agentem mi-
rareris semper. quia esset efficiens conveniens ad hoc. sed
quoniam tu respicis materiam illi effectum. ut puta quia est calx

z sulphur qđ ē valde inflāmabile. ita qđ minūm
agēs inflāmat ip̄s. tu vides qđ nihil est mirabile.
C Silr qñ res aliq̄ si cōburitur igne mirabile ē
qñ vna d̄ causis īspicitur sola. Sz qñ scit nā patie
tis aut d̄bilitas agētis nihil mir. maxia ḡ radix
exp̄im̄toz nāliū ē i h̄o sc̄z vt eligāt māz patissimā
ad aliqd̄ z h̄o debile agēs aut fortissimū. z mate
riā valde indispositā: z faciūt silr hoies aspicere
ad illā cāz q̄ n̄ vidz posse illd̄ facef: z de illa nihil
dicunt: Et tu nota istud qđ sz istuz modū incidit
m̄litudo exp̄im̄toz m̄ltoz mirabiliū: zđ hoc nar
rabo tibi qđā istoz vt p̄firmeris in v̄tute p̄dicta
z scias etiā excogitare ingenia exp̄im̄toz. Si vis
facere carbūculū v̄l rē lucentē in nocte: recipe no
cticlas lucentes qđ plimas z ipsas p̄tritas p̄oe in
āpulla vireas: z claude in fimo eq̄nino calido sepe
lias et dimitte morari p̄ quidecī dies: post ea dis
stillabis ex eis aquā p̄ alembicū: quā rep̄oe i. va
se de cristallo aut vitro. Tātaz ei p̄stat claritatez
qđ in loco obscuro q̄libz p̄t legere z scriber: qđā
faciunt hāc aquā ex noticlis: felle testitudis: felle
mustele: felle surōis: et cāis aq̄tici sepeliunt i fimo
et distillant ex eis aquā. **C** Aquā ardentes sic fa
cias recipe serpentina quā distillabis p̄ alēbicuz
velut aq̄ ardēs exhibit: et misce vino aut cui vis
et accenditur si appinquas ei candellā.
C Ignis volās: recipe libzā vnā sulphuris libzās
duas carbonum salicis: libzās sex salis petrosi: q̄

tria subtilissime teratur in lapide marmoreo: p^r
ea aliqd posterius ad libituz in tunica de papiro
volati vel tonitruuz fatiente ponatur.

¶ Tunica ad voladuz dz ee lōga gratilis pulue
re illo optime plena. ad facienduz vō tonitruum
breuis grossa et semi plena. ¶ Albert⁹ magn⁹
de secretis nature explicit.

Laus deo.

Fins

▲▲▲▲▲▲▲▲
2210096 A
▼▼▼▼▼▼▼▼

ro: p^o
apio

pulue
ruum
nagn?

